

*Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!*

ARLINGTON, VA 22201-2537
APT. 1406
1301 N. COURTHOUSE RD.
MILAN KRAVANJA

N HOME

AMERIŠKA DOMOVINA
SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

Vol. 95 — No. 2 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, JANUARY 14, 1993

ISSN Number: 0164-680X

50c

Dr. White Brunch at St. Vitus is Success

The Board of Trustees of the St. Vitus Endowment Trust express their thanks on behalf of the St. Vitus parish to Dr. Robert J. White for an informative speech given at the noon brunch on Sunday, January 10 in St. Vitus auditorium.

Pace-setters, honored dignitaries from various Ohio fraternal organizations, and honored guests were captivated by internationally known Doctor Robert J. White and his speech on the Papal Bioethical Commission and his travels to the former U.S.S.R. and China.

Mr. Joseph S. and Mrs. Josephine Baskovic were hosts to Dr. White at the 10:30 a.m. Mass celebrated by Rev. Joseph P. Božnar, pastor, St. Vitus parish.

Mr. Thomas G. Lobe, LPA, chairman for the board of trustees, greeted approximately 210 persons in the parish auditorium and thanked the audience for their past and future support of St. Vitus parish. The parish is currently celebrating its Centennial Year (1893-1993). St. Vitus was the first Slovenian Catholic parish in Ohio.

Doctor White used a slide presentation to explain the beginnings of the Papal Bioethical Commission of which Dr. White is a founding member. Doctor White also explained the interest by Pope John II in science and the constant probing of ethics and

From left, Joseph S. Baskovic, Dr. Robert J. White, and Rev. Joseph P. Božnar.

(Photo by A. Zakelj)

morals relative to scientific procedures and practice.

Doctor White also gave the audience an overview of medicine in the former U.S.S.R. and the difficulties of transforming from a socialist/communist economy to a market economy. For example, the difficulty of obtaining standard medicine such as penicillin.

Doctor White also touched on current medical and ethical issues such as fetal brain research.

Doctor White also said he "felt right at home when he entered St. Vitus Church."

The audience gave Doctor White early birthday greetings and a well-deserved round of applause for his positive and informative speech.

He summed up his views on the quality of medical treatment outside this country by saying, "If you ever get seriously ill away from the United States, the best medical advice I can give you is get on a plane and come home" — indicating we have by far the best medical facilities and available medicines right here in this country.

—Stan J. Kuhar

25th Anniversary of Felicijan's Book

Dr. Joseph Felicijan

Twenty years has passed since I sat in an Urban Politics class in college listening to a discussion of the impact of immigrants on American cities. I will never forget the shock and discouragement I felt after listening to a fellow student ramble on about how immigrants were all money hungry, cheap-skates, who had come to America seeking their fortune.

He described immigrants as people who degraded neighborhoods. The instructor of that class got an earful from me that day. That discussion on the impact of immigrants on cities had been full of stereotypes that were close to being racial and ethnic slurs and he had left them un-

challenged.

I told the story of the class discussion to my family that evening during dinner. In our household, evening dinners were a place of lively discussion where we shared our opinions on events that ranged from the mundane to the sublime. My grandfather, Ivan Ovsenik, who lived a few minutes walk away, frequently found his way to our house at about the time that the dinner dishes were cleared and coffee was put on the table. He loved to share in our discussions, especially those which focused on politics.

He heard my story of our class discussion, and reacted by quietly describing the discrimination that the immigrants had faced in making a new life in a new world in a new time. Although many people had been profoundly charitable, others had expressed extreme prejudice towards the new arrivals. He talked about the contributions that our people had made to their community and to their new country.

Some days after that, my

grandfather brought me a book. It was Dr. Joseph Felicijan's book, "The Genesis of the Contractual Theory and the Installation of the Dukes of Carinthia." With the book, he left a comment: This is what immigrants are capable of doing.

All who are familiar with Slovenian history are aware of the ancient custom in which our peasant forebears had the right of installing their local rulers. This was done in the Gospovetsko Polja (Zollfeld) in present day Austria. As Felicijan points out, this custom was unique for two reasons. It was rare for peasants to have any kind of affirmation in the selection of their rulers in a feudal society and secondly, this installation custom became known to social-political theorists such as Bodin and Locke who were developing theories of governance based on the idea that the rulers and the ruled were bound into a contractual relationship that could be legally and morally broken if one party or the other did not honor

(Continued on page 2)

Iz Cleveland in okolice

Kosilo Slovenske šole—

Slovenska šola pri Sv. Vidu vas vabi k slovenski sv. maši v nedeljo, 24. januarja, ob 10.30 dop., v cerkvi sv. Vida, pri katere bodo sodelovali otroci slovenske šole. Po maši, od 11.30 do 1.30 pop., bo na voljo kosilo, v avditoriju. Cena kosila je \$8 za odrasle in \$4 za otroke. Vstopnice dobite pri starših šolskih otrok, na dan kosila pa pri vhodu. Dopis na str. 8.

Banket ob farni stoltnici—

Svetovidska dvorana je za banket to soboto ob farni stoltnici razprodana. Koktajlska ura bo od 6. do 7. zv. in sicer s tkm. »odprt baro«, večerja bo med 7. in 8. uro, nato bo ples od 8. do 12., igral bo Joey Tomsick orkester. Med plesem bo bara zopet odprta, to-krat »cash bar«.

V Rožmanov sklad—

V Rožmanov sklad za študente na Koroškem sta darovala g. ga. Frank Pustotnik iz Geneve, O., \$20, v spomin pok. Margareti Smit, mati Rev. Smita v Kirtlandu, O. Priložila je še dar \$10 ga. Ljudmila Bohinc. Za darova se zahvaljuje J. Prosen.

Anton Abolnar se zahvaljuje—

Anton Abolnar se lepo zahvaljuje vsem, ki so ga obiskali za božične praznike v Slovenskem domu za starele, kjer se nahaja že 13 let. Ob tej priložnosti izreka iskreno zahvalo prijatelju Lojzetu Kosmaču za lep dar, ravno tako Štefanu Durjava, ter društvu št. 169 KSKJ za lep božični dar in prijazen obisk. Prisrčni Bog plačaj vsem! Prijateljem in znancem pa želi obilo sreče in božjega blagoslova v letu 1993.

V tiskovni sklad—

Društvo Loška Dolina je darovalo \$100 v tiskovni sklad našega lista.

Prav tako je poklonila \$100 ga. Mary J. Princ z E. 155 St. v Clevelandu.

Dr. in ga. Adolph F. Znidarsic, Euclid, O., sta darovala \$25.

Ga. Vida Zak, Euclid, je tudi darovala \$25 v podporo našemu listu.

Ga. Tončka Lamovec z družino je pa darovala \$10.

Vsem za njih naklonjenost naša najiskrenje zahvala!

Spominski dar—

Ga. Henry Zalar, Euclid, O., je darovala \$10 v naš tiskovni sklad, v spomin na pok. moža. Hvala lepa!

Uradne ure—

Slovenski konzulat na 1111 Chester Ave., suite 520, je odprt od ponedeljka do četrtek, od 9. dop. do 2. pop., v soboto pa med 9. in 12. opoldne. Tel. je 216/589-9220.

Pristavska noč—

Slovenska pristava priredi vsakoletno »Pristavsko noč« v soboto, 23. januarja, večer v SND na St. Clairju. Pričela se bo ob 6.30. Za ples po dobrì večerji bo igral Alpski sekstet. Vstopnice in več informacije dobite, če poklicete Jožeta Koširja na 481-5621. Vsi prisrčno vabljeni!

Zahvala—

Vsem rojakom v Chicagu in Clevelandu, posebno župniku in župljanim Marije Vnebovzete, se od srca zahvalim za lep sprejem, številne prijetne pogovore in izkazane pozornosti. Rad se Vas bom spominjal pri molitvi in maši. Hvala mnogim, ki redno spremljate naš katoliški tednik Družino, kjer tudi sam delam!

Iskrena hvala moji teti Justini Pičman in možu Franku za gostoljuben in topel dom v dneh bivanja.

Franci Petrič

Pridružite se—

Pevski zbor Glasbena Matica lepo vabi rojake in rojakinje, ki bi se temu zboru radi pridružili. Prva zborova letosnjaja vaja bo v pondeljek, 25. januarja, večer ob 7.30 in sicer v SND na St. Clairju. Zbor bo še posebno vesel tenorjev, a so dobrodošli vsi dobri pevci in pevke. Če ljubite petje in bi radi postali del solidnega zobra s slavno zgodovino v naši skupnosti, pridite 25. januarja v SND na vajo. Dobrodošli boste!

Srečanje z županom—

Ta petek bo v mestni hiši sestanek med županom Michaelom Whiteom in novinarji, radijskimi napovedovalci in drugimi osebnostmi iz mestnih narodnostnih skupin. Župan bo govoril o Clevelandu. Pri tem ni pozabiti, da bodo novembra letos volitve tako za župana kot za vse mestne odbornike.

Ljubljana-Cleveland—

V kratkem bo novi poskus za organiziranje potrebnega odbora, ki bi skrbel za pobiranje mest Cleveland in Ljubljane. Zataknilo se je na tej strani, kajti so v Ljubljani že pripravljeni. Pravila organizacije pač poudarjajo med drugim, da bi odbori ne smeli biti izključno ali predvsem »etničnegra« značaja, da naj bi torej bili aktivni v clevelandskem odboru neslovenci. Take člane baje sedaj iščejo.

Okreva—

Ga. Mary Pangonis, uslužbenka v naši pisarni, je v torek prestala operacijo v Cleveland Clinic bolnišnici. Dobila je »pacemaker«. Kirurški poseg je zelo dobro uspel in sedaj ga. Pangonis okreva doma.

Felicijan...

(Continued from page 1)

its responsibilities to the other. Felicijan was able to document that Thomas Jefferson had read Bodin's description and comments on the ancient Slovenian ducal installation custom and that Bodin's thoughts on this subject had found their way into Jefferson's rendering of the Declaration of Independence.

Armed with the information from Felicijan's book, I assaulted the teacher and asked if he had ever read Bodin. He was barely aware of Bodin and he downplayed the significance of this work on Jefferson's writing of the Declaration of Independence.

Later on in Graduate School at the University of Chicago, I had a chance to take a number of courses with Herbert Storing, a noted political scientist who studied and wrote extensively about the revolutionary period. Storing could make that period come alive and help his students feel the struggle that the Founding Fathers went through in creating this great nation. They had no great answers and no examples of existing democratic systems. They were well read and very familiar with the ancient works of Aristotle and Plato and the more contemporary writers such as Bodin, Locke and Rousseau.

When I talked to Storing about Bodin he did not downplay Bodin's influence on Jefferson but he put it into perspective. Jefferson was an eclectic man who used many sources. He was a great synthesizer. Bodin was one of the

many sources that shaped Jefferson's thinking about the responsibilities of ruler to the ruled.

Felicijan's book is not earth-shattering to those familiar with the political ideas of the Founding Fathers. It is a careful academic piece of work that documents the small but significant contribution made by our culture to the document that set a milestone in the development of western democratic political systems. For this we will always be grateful to Dr. Felicijan.

This year is the 25th anniversary of the first printing of Felicijan's book. A limited number of his book have recently become available.

This book deserves to be read by anyone who is seriously interested in Slovenian heritage beyond polkas, klobase and potica. Nothing against polkas. I still pick up my accordion to play the Avsenik tunes that Rudi Knez patiently taught me. I love to barbecue klobase and nothing is better than a good potica, but our heritage is so rich that we deserve to expose ourselves to more of it.

Read a book. Read this book and discover how our heritage contributed to the start of this great country. Don't be as ignorant as that student with whom I shared a class 20 years ago.

Janez P. Vidmar
Brookfield, Ill.

The book "The Genesis of the Contractual Theory and the Installation of the Dukes of Carinthia" is available at Slovenska Pisarna, 6304 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103 for \$15, postage included.

USS Band Winter Concert

For fifteen years each season, the United Slovenian Society sponsors a Winter Concert with this year's event scheduled for Saturday, February 6, at the Slovene Workmen's Home, 15335 Waterloo Road.

The evening's main festivity will feature the concert performance at 7 p.m. in the main auditorium.

This year an optional dinner will be served from 5 p.m. on in the lower hall.

After 9 p.m. a special presentation will take place with the Lipa Park Button Box Club of St. Catharine's, Ontario, Canada who will play for the dance and social.

Tickets for the entire package — dinner, concert and dancing are \$15, and for the concert and dance \$8 per person. They are available from Slovene Workmen's Home, the Polka Hall of Fame, 291 E. 222 Street, or by calling Shirley Lipold at 692-0577.

EVENTS...

The Euclid Pensioners Club annual dinner dance will be held Feb. 6 in the Slovenian Society Home. Music by Slovenian Chromatic Club. For tickets call Josephine Trunk at 481-5004 or Ann Kosten at 946-3878.

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-1104

Book Dedicated to Joseph Zelle

Do you know anyone personally to whom a book has been dedicated? Probably not.

This honor came to Joseph Zelle with the appearance of *Reporting for Radio* by Chuck Crouse. "To Joe Zelle for inspiration and support early on" reads the manual for radio reporters and writers. A further personal inscription adds "For Joe — One of the best things about being in radio is having you as a friend. Chuck."

The manual is a primer for anyone planning to become a newsman. It is chock full of practical common sense information for the radio game. Some 14 chapters and additional 8 in the appendix cover the gamut for the beginner as well as the veteran radio reporter.

After a short stint in Cleveland and a number of small stations, Chuck wound up at the former all-news station WEEI-AM in Boston. Lately he has acquired a country western FM station, WMLI in Kane, PA. Thus a wealth of newsgathering information has been packed into this 212 page workbook.

I highly recommend it even as a reference book. It should be in every school, university, and library.

Reporting for Radio was published by the Radio-Television News Directors Association and Bonus Books, Inc., 160 East Illinois Street, Chicago, IL 60611.

depending on the package. For example, the glittering Carnival's Crystal Palace "Bahamian Honeymoon" features roundtrip air and transfers, luxurious oceanview room, champagne and caviar and a private limousine to the hotel plus a rum punch tour of the island, gourmet dinner, breakfast daily and Bahamian hair styling at the beauty salon. Three nights for two is \$1,688.

Enjoy an optional sightseeing tour of the city and country or a catamaran cruise along picturesque islands and cays. Swim and dive in crystal clear waters. Drink and dine on board to a Calypso band. The three hour cruise is \$21.00 per person. The Bahamas, called the "South Seas of the Atlantic," features snorkel-

Adventure Anyone?

Adventure Tours, celebrating 20 years of adventures, offers a sparkling collection of tours for the New Year.

A gift certificate from Euclid Travel tucked into a loved one's stocking this holiday season could be the gift he or she has been dreaming about. The Bahamas! The Caribbean! Bermuda! Florida! Walt Disney World! Special destinations throughout the U.S. and Canada! many packages include air; others are land only.

Wrap up a 3 or 7 night Bahamas Adventure, with midweek air travel via USAir from Cleveland, offers a choice of hotels and amenities,

ing, biking or cycling. Flirt with lady luck at a casino or deep sea fish.

We'll take a closer look at other adventures in the weeks to come. In the meantime, call Euclid Travel at 261-1050, to book your next adventure.

Likes Christmas ads

Happy New Year to all! Enclosed find my check for subscription renewal to Ameriška Domovina which with its contents takes me back to all my people.

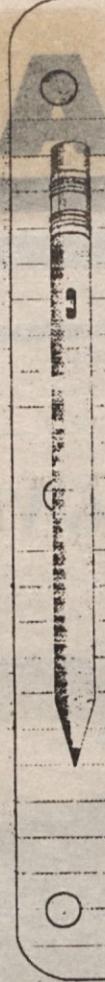
The special holiday greeting ads were great for I was able to update my address book of all whom I want to keep in touch.

Amelia (Molly)
Tercek Habjan

100 WORDS MORE OR LESS BY JOHN MERCINA

ONCE UPON A TIME, IN A LAND CALLED SLOVENIA.....

(FINISH THE REST IN 100 WORDS OR LESS AND IF YOURS IS JUDGED TO BE THE BEST, A MC DONALD'S CERTIFICATE WILL BE AWARDED TO YOU AND YOUR STORY WILL BE PRINTED IN THE AD!)

'THE WAY TO GO'

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123

Unique Vacation Specialists

Think snow! Think Euclid Travel!
SKI VACATION PACKAGES

261-1050

Fixed-Rate Home Equity Loans

No Closing Costs or Fees
(Limited-time offer)

- Loans from \$5,000 to \$100,000 based on the equity in your home
- Terms to fit your budget
- Fast approval

8.50%

Annual Percentage Rate

Rate subject to change without notice

METROPOLITAN SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank

- Chesterland 12595 Chillicothe Rd.
- Cleveland 920 E. 185th St.
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd.
- Euclid 1515 E. 260th St.
- Pepper Pike 3637 Lander Rd.

- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd.
- South Euclid 14483 Cedar Rd.
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd.

752-4141

291-2800

944-3400

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

→ Electronic Filing →
800 TAX REFUND

18975 Villaview Road • Cleveland, OH 44119
1-800-TAX REFUND

(216) 692-1172

Anton M. Lavrisha

Carinthia - Koroško: Homeland of Slovenians

by Stane J. Kuhar

(Part II)

(Continued from last week)

The Spring of Nations in 1848 brought about change in Europe and the Slovenians, despite being in different so-called "estates" or "provinces," such as Styria, Carniola, and Carinthia, were no exception.

For the Slovenians in Carinthia (or Koroško) this was a time for the formation of various social and political organizations or clubs. It was the political clubs who were calling for the unification of one "kingdom" under the name of "Slovenija."

Numerous newspapers also began to make headway in Slovenia. These included papers such as "Novice" (News), "Šolski Prijatelj" (School Friend), and "Slovenski Glasnik" (The Slovenian Voice/Herald), to name but a few. More importantly local parish priests were being given the right in the mid and late 1800s to be "primary school inspectors" thereby allowing the Slovenian language to become more the vernacular language in everyday usage rather than German in Koroško.

One cannot also overlook the changing political landscape whereby monarchies were slowly being replaced by "new democratic" institutions such as bicameral parliaments. These and other changing events led to the painful changes that finally resulted in World War I.

By the conclusion of World War I the dissolution of the former Austro-Hungary Empire was affected. This meant the creation of new nations and countries of which the Slovenians in Carinthia would be greatly impacted.

The results were a disaster for them. The specifics have and will continue to be debated by historians and academicians. Suffice it to say that like so many other nationalities in Europe, the Slovenians were severed into different sections.

In Koroško the Big Four (France, Great Britain, Italy and the USA) and a host of specialists and various representatives made the decision that a "plebiscite" would be held on October 10, 1920 in

Koroško. The plebiscite vote in Koroško was divided into two zones, A and B.

The first voting would be completed in Zone A. If the voting outcome favored staying in the new Austrian country then no more voting would occur and Koroško would remain in Austria. If the opposite occurred then voting would occur in Zone B; and if the majority in Zones A and B favored joining the new country of Yugoslavia then Koroško would become a part of Yugoslavia.

The centuries of Germanization and new political realities to meet the needs of the Big Four, regardless of what has been written about this particular plebiscite, favored Austria.

In the end the outcome was a negative for Slovenians. Only 40% in Zone A favored joining Yugoslavia while 60% voted to remain inside of "new" Austria.

The oncoming Austrian Republic and the Third Reich worked against the Slovenians in Koroško. Further complicating these series of events was the passing of the "Slovenian Angel of Death" just at the conclusion of World War II inside Koroško.

During May/June 1945 fleeing Slovenian emigres, including the Slovenian Home Guard (Domobranci), were often lumped together with the then fleeing German soldiers and other nationalities. A decision to return thousands of the Domobranci, including women and children, by the British military command in Koroško to Tito and the (Communist) Partisans bore witness to wholesale and unnecessary killing of thousands of Slovenians who were moved from the basin in Koroško back into parts of Slovenia. The most known site was in Kočevski Rog in Slovenia.

Since World War II and up through the 1990s the Slovenians in Koroško have had to contend with various forms of discrimination and denial of rights similar to the violation of rights by minorities in the USA.

Two examples include the challenging and voiding of Slovenian cooperatives in Koroško during the late 1940s. The acquisition of a building

permit to erect a new building for the Union of Slovene Cooperatives in Celovec Carinthia (Zveza Koroških zadruž v Celovcu) by the late 1970s took 11 years to complete.

The second example centered around the establishment of bilingual schools to exist in Koroško. After decades of passive activity the Austrian government finally came around to a minimum by allowing such schools and providing some financial support after decades of denying this basic right guaranteed to the Slovenians living in Koroško.

The future of the Slovenians living in Koroško is really a mixed bag. The latest set of statistics provides an interesting insight.

There are, according to statistics provided to the Vatican, 77 bilingual parishes in Koroško serving an estimated 93,000 Catholics. Of these 93,000 persons 16,000 have indicated Slovenian is their primary language with another 33,000 acknowledging usage and/or familiarity with Slovenian.

Of the 77 bilingual parishes, 54 clergy service the needs of these parishioners. Of the 54 pastors, 15 are at age 70 or older. The Salesian Order also serves these parishes through pastoral work, assistance in schools, and the needs of the youth and/or elderly.

An interesting statistic is that of the 77 parishes all have parish councils and that 38 of the 77 parishes have solely Slovenian choirs.

Other important statistics reported in the Koroško newspaper, "Naš Tednik" (Our Weekly), is that 2,657 students in the school system in Koroško are currently learning both Slovenian and German.

Like us in the USA, the Slovenians in Koroško are trying to maintain their heritage and culture identity but in a manner to suit their particular needs. Economically, the Slovenians in Koroško have surpassed the Slovenians living in Slovenia and have achieved a relatively moderate standard of living compared to other similar countries in Western Europe.

By focusing on what are important needs the Slovenians in Koroško have been able to adapt and survive in an often hostile environment. This is

important for those of us living in North America. One example I can think of is the current endeavor to build a Cultural/Pastoral Center in Lemont, Illinois.

The needs of those living in the Chicago/Joliet/Lemont and surrounding Midwest areas and of Slovenian descent have changed over the past decades. The changes will not stop.

I give credit for the foresight

Holmes Avenue Pensioners News

Our officers for the year are:
Pres.: John Habat, Vice Pres.: Matt Zabukovec, Treas.: Louise Fujda, Rec. Sec.: Jennie Tuma, Sunshine: Ann Eichler.

Our deepest sympathy to the family of Antonia Drensek.

—Ann Stefancic

Singers Wanted

Singers are needed to join Glasbena Matica Chorus which meets each Monday night at 7:30 p.m. in the Slovenian National Home on St. Clair Avenue.

First rehearsal for 1993 will be on January 25. Tenors are especially in demand, but all good vocalists are welcome.

If you enjoy singing and performing in a concert and making good friends, please join us.

Enjoys paper

Enclosed is a check for \$25.00 for the subscription of the American Home newspaper for the year 1993.

We enjoy the paper very much.

Mrs. Frank Ogorenc
Euclid, Ohio

Donation

Thanks to Frank and Vida Zak of Euclid, Ohio who donated \$25.00 to the Ameriška Domovina.

.....
Fun is like life insurance: the older you get, the more it costs.

—Kin Hubbard

Annual Shareholders Meeting Slovenian Workmen's Home

15335 Waterloo Road

SUNDAY, JANUARY 17 at 1 p.m.

A new annuity product offering
7.25% payable the first year.

A solid alternative for CD's and rollovers from IRA's and KEOGH Plans!

GUARANTEED SAFETY

Both the principal and interest credited to the account are protected against loss by USG Annuity & Life Company and its parent, Equitable Life Insurance Company of Iowa. Under State Insurance Laws, USG is required to maintain reserves equal to its obligations on insurance policies.

TAX SAVINGS

Your funds accumulate on a tax-deferred basis.

NO SALES CHARGES or Administrative fees.

For complete details contact:

American-Slovenian Consultants

A.M. Pena Bldg., Suite #450
27801 Euclid Ave., Euclid, Ohio 44132
Dennis Samca, President 216/261-6592

WEST SIDE DENTAL PLATES
MADE IN OUR OWN LABORATORY

FOR OVER 20 YEARS
BROKEN PLATES REPAIRED
LOOSE PLATES RELINED
MISSING TEETH REPLACED

MOST REPAIRS WHILE YOU WAIT

DR. J.C. SCHNEIDER D.D.S.

961-4833
ON FIRST FLOOR
BEHIND BARBER
SHOP
W 65 & LORAIN
6420 LORAIN AV

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

— Recent Deaths —

MARY KRAS

Mary Kras (nee Bozicek), 101 died in her home on Friday, January 8th.

Mary was born in Zagreb, Croatia on March 19, 1891. She came to the US in 1916.

She was a former resident of Leroy Township where she and her husband had a farm on Rt. 86 for 26 years. She was a resident of Euclid for 25 years. Mary was a member of CFU No. 235.

Mary was the widow of Marko who died in 1966, and the mother of Antonia Taraci (dec.) and Stefania Kras. She was the aunt of many in Croatia.

Funeral services were held at Holy Cross Church on Monday, Jan. 11. Burial was in All Souls Cemetery.

The family suggests donations in her memory to a charity of your choice or The Slovene Home for the Aged.

Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

GERTRUDE LAURICH

Gertrude Laurich (nee Balish), 82, a former resident of E. 162 St. for 79 years passed away in Meridia Euclid Hospital on Thursday, January 7.

Gertrude was a resident of Gateway for the past three years.

She was a member of Woodmen of the World, Euclid Pensioners, Waterloo Pensioners, St. Mary Altar and Rosary Society, Klub Ljubljana, and SWU No. 50.

Gertrude was retired from Bailey Meter where she was employed as a billing clerk.

Gertrude was the widow of Frank who died in 1981; the mother of Gertrude (Mrs. Gerald) Kuhel; and grandmother of four. She was the sister of Frank Balish and the

following deceased: Ann Toplak, Steffanie Madel and Antoinette.

Funeral services were held Tuesday, January 12 at St. Mary Church. Burial was in All Souls Cemetery.

Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

WALTER J. UNIK

Walter J. Unik was not the flamboyant type, but because both he and his controversial brother were insurance brokers in Cleveland, some people got them mixed up.

"We were the conservative Uniks," said Emily (nee Cermelj), his wife of 57 years.

Mr. Unik was an Army veteran of World War II. He served with the 278th Engineer Corps in the Battle of the Bulge. His unit also made its way to a Russian encampment along the Elbe River, where soldiers told of the German siege of Stalingrad and incidents of cannibalism.

Mr. Unik, who spoke Ukrainian and could talk to the soldiers, wrote his wife letters in vivid detail, which he sent through military mail. "I'm surprised they got through the censors," she said.

His letters included an account of arriving at Buchenwald death camp "where the bodies were stacked up like wood."

In the final days of the war, Mr. Unik stepped on a mine, heard it click and tried unsuccessfully to throw himself out of its reach. He lost hearing in one ear and suffered other injuries, after which he was sent to a military hospital in Butler, Pa.

The Uniks adopted a son, Donald R., and reserved every

Wednesday night for whatever activity he chose. The biggest tragedy of Mr. Unik's life was Donald's death four days before Christmas in 1961 at Charleston Air Force Base in South Carolina. Donald, who had just been named Airman of the Year, had an aneurysm.

The survivors are Mrs. Unik's brother and wife.

Services were private.

EDWARD A. PODERZAY SR.

Services for Edward A. Poderzay Sr., 69, of Willowick, Ohio, a retired maintenance employee, were held at 10 a.m. Wednesday, Jan. 13 in St. Mary Magdalene Catholic Church, Willowick.

Mr. Poderzay died Sunday at Lake West Hospital in Willoughby.

Born Feb. 28, 1923 in York Run, Pa., he lived in Cleveland before moving to Willowick 21 years ago.

He was a member of SNPJ Lodge 101, Disabled American War Veterans Chapter 127 and a 48-year member of Eagles Club. He was a World War II veteran of the Marine Corps, rank pfc, and had received a Purple Heart.

He was employed at General Electric in Cleveland for 26 years, retiring in 1981.

Survivors are his wife, Veronica (Hudak); sons, Edward A. Jr. of Euclid, Frederick M. of Cleveland; brother, William M. of Garfield Heights; and grandchildren Jennifer and Edward A. III.

His sister, Helen Vavrek, is deceased.

Friends called Tuesday at The Dan Cosic Funeral Home, 28890 Chardon Rd., Willoughby Hills. Burial in All Souls Cemetery in Chardon.

ELEANORE F. MARTINCIC

Services for Eleanore F. Martincic, 78, of Euclid, a homemaker, were held Wednesday, Jan. 13 in St. Paul's Catholic Church, E. 222 St., Chardon Rd., Euclid. Mrs. Martincic died Sunday, Jan. 10 at home.

Born Jan. 11, 1914, in Cleveland, she lived there before moving to Euclid 49 years ago.

Survivors are her husband, Anthony A.; daughters Mrs. John (Eleanor) Spyak of North Olmsted and Mrs. James (Michaeline "Mickey") Steel of Kirtland; son, Anthony (Laurie) of Chester Township; six grandchildren; and five great-grandchildren.

Friends called Tuesday at Brickman & Sons Funeral Home, 21900 Euclid Avenue, Euclid.

The family suggests contributions to American Cancer Society, 1148 Euclid Ave., Room 514, Cleveland, 44115-1656; or Visiting Nurse Association (Special Care), 3300 Chester Ave., Cleveland 44114.

St. Clair Pensioners News

*1993? Already? My Oh My!
How time does fly.
Give a sigh, Blink an eye,
And another year has gone by.*

Yes, 1992 is gone and we are on the threshold of 1993. We hope that all happily celebrated the Christmas and New Year Holiday Season. Above all, let us pray that the new year keeps us in good health. For those who have been ailing, let us wish for them a GIANT spurt of quick improvement and then a quick, complete recovery.

December 10th was the date of our Christmas Dinner, and again Milka Krulc and her crew prepared and served us a SUPER, SUPER meal. Frances Karnak and other members of the planning committee fittingly decorated the area and tables, to reflect the Festive Holiday occasion. The spirit of Christmas was evident. Unfortunately at the near end of the social part of the program, member Sophie Genovese became ill and was transported to the hospital.

The good news is that after a few days of testing and observation, she returned home and is around and about again.

Several days before our dinner, member Frances Piletic slipped, fell and broke her wrist. She could not attend the dinner but a dinner was delivered to her.

Antoinette Krajc attended the dinner, but the next day while walking on E. 185th Street, she tripped, fell, and badly bruised her forehead, face and knees. She has healed fairly well, and we expect to see her at our coming meeting.

Sure glad 1992 is gone!

On January 2nd, long time member Frank (Mac) Macerol, who had been house bound for the last several years, died and was laid to rest on January 7th. After losing his wife seven years ago, and with impaired vision, Frank was determined to remain in his home on Norwood Road.

With the help of his good neighbors, he managed to retain his independence.

Unable to read any longer, he relied on his radio and friends to keep him informed of the community activities. Now Mac is gone. May he rest in peace.

At our meeting on Thursday, January 21st, we expect to have the commander of the

Cleveland EMS speak to us. We believe it should be of great interest. We also will have FREE eye testing by the Cleveland Eye Clinic staff. NOTE We are making this available to the general public. The hours will be from 1 p.m. to 3 p.m. You DO NOT have to be a member. ALL are welcome. Because of the eye testing program, we will be set up in the lower hall for this month's meeting. Entrance will be at the rear door only.

And so we begin the year 1993. Remember the date... Thursday, January 21st. See you there.

—Stanley J. Frank, Sec.

Euclid celebrates with time capsule

Euclid, Ohio Mayor David M. Lynch has provided space in the rotunda of Euclid's Municipal Center for an everlasting Tribute to Euclid's Founding Fathers, a "Made in Euclid" Time Capsule, commemorating our nation's legacy to America's Four Freedoms and the Bill of Rights.

On Dec. 15, 1791 the U.S. Congress ratified 10 Amendments to the Constitution called the Bill of Rights. The City of Euclid will focus upon the 1st Amendment: Freedom of Speech, Press, Religion, and Assembly."

These four freedoms will support the time capsule, a metal cylinder taken from a submarine torpedo tube, a gift of Argo Tech.

The dedication by Mayor Lynch will be on Feb. 22, George Washington's birthday.

All interested participants are asked to forward their documentation (profile) or history to Euclid City Hall and marked for "Time Capsule" committee.

The American Home newspaper will submit copies of the "Freedom Issue" outlining what Americans of Slovenian heritage did to help Slovenia in her struggle for independence and consequently gained the four freedoms of speech, press, religion and assembly. Euclid has one of the largest population of Slovenians in the world.

Bicentennial Chairman is Bill Tomko.

Pepco

PEPCO Downtown

1235 Marquette St.

Cleveland, OH 44114

(216) 881-3636 Phone

(216) 881-1114 Fax

PEPCO is an Electrical

Electronics Supplies

Distributor serving the

needs of a city

on the move.

Appleton - Hoffman -

Bussman -

Cutter-Hammer - ITE - 3M

Siemens - Acme - Furnas -

Brady - Hubbell - Klein Tools

Store Hours:

Mon.-Fri. 7 am - 5 pm

In Memory

OF THE DEATH OF

Joseph Grdina

who died on January 12, 1974

Missed by:

Sister: Antonia Mazi
and Brother: Ivan
Sons: Joseph and Anthony
Daughters-in-Law:
Mary and Betty
Grandchildren - and
Great-Grandchildren

CARST-NAGY

Memorials

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the
Slovenian Community."

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

RECIPES**EASY FUDGE PUDDING CAKE**

1 cup biscuit baking mix
1/4 cup cocoa
14 ounces sweetened condensed milk, divided
1/4 cup plus 1/2 cup chocolate flavor syrup
1 teaspoon vanilla extract
1/2 cup hot water

Preheat oven to 375°. Mix together biscuit mix and cocoa, then stir in 1 cup sweetened condensed milk, 1/4 cup chocolate syrup and the vanilla extract; blend well. Spoon mixture evenly into a greased 8" x 8" baking pan.

Combine the remaining sweetened condensed milk, 1/2 cup chocolate syrup and water in small bowl. Pour the liquid mixture over the cake mixture. *Do not stir.* Bake for 25 to 30 minutes or until the center is set and cake begins to pull away from sides of pan.

Remove from oven and let stand for 15 minutes.

Spoon into dessert dishes, spooning pudding from bottom of pan. Serve warm with whipped cream, whipped topping or ice cream. Refrigerate leftovers if there are any. Makes 4 to 6 servings.

FRUIT FILLED TRAIL MIX

3 cups popped popcorn
2 cups pretzel sticks
2 cups bite-sized corn cereal squares
1/4 cup butter or margarine melted

1 tablespoon soy sauce
1/2 teaspoon ground ginger, (optional)
1 box (5.4 ounces) assorted bite-sized fruit snacks

Preheat oven to 275°. In a large bowl, combine popcorn, pretzel sticks and cereal squares. In a small bowl, blend butter, soy sauce and ginger; drizzle over the cereal mixture, stirring until coated.

Spread evenly into a 10" by 15" jelly roll or sheet pan. Bake for 30 minutes, stirring every 16 minutes. Cool slightly, then combine with fruit snacks. Great for parties or between meals. Makes 8 cups.

ORANGE CRANBERRY BREAD

2-2/4 cups all-purpose flour
2 tsp. baking powder
1 tsp. baking soda
1/4 tsp. salt
1-1/4 cups granulated sugar
1/2 cup natural apple sauce
3 egg whites
1 cup fresh cranberries, chopped
Grated peel from 1 medium orange

1/4 cup orange juice
1 tsp. vanilla extract
Preheat oven to 350°. Spray a 9 x 5 x 3-inch loaf pan with cooking spray. In large bowl, combine flour, baking powder, baking soda, and salt. Set aside.

In another large bowl, mix together sugar, natural apple sauce, egg whites, cranberries, orange peel, orange juice, and vanilla extract. Add flour mixture and stir gently to blend. Pour batter into prepared loaf pan.

Bake 50 to 60 minutes or until cake tester inserted in center comes out clean. Remove cake from oven and place on wire rack. Cool 10 minutes and serve warm. Makes 8 servings.

PARMESAN SPINACH SPREAD

1 medium onion, chopped
(1/2 cup)
1/4 cup Promise Spread
1/2 of a 10 oz. pkg. frozen chopped spinach, thawed and well-drained
1 tsp. dried basil, crushed
1/8 tsp. pepper
Dash ground red pepper
1/2 cup grated Parmesan cheese

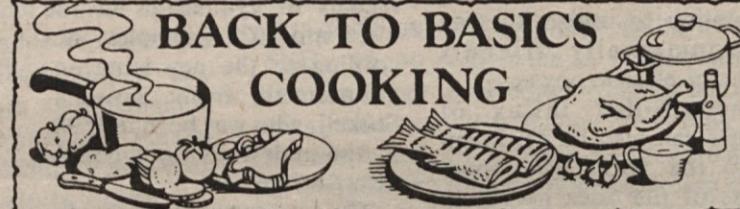
2 Tbsp. dry white wine or chicken broth

1 tomato, chopped and seeded

Ripe olives, sliced and pitted

In saucepan, cook onion in Promise Spread for 5 to 7 minutes or until very tender, stirring occasionally. Cool slightly. Transfer to a blender container or food processor bowl. Add spinach, basil, and peppers. Cover and process until smooth.

Stir in cheese and wine or both. Turn into serving bowl. Cover and chill. Sprinkle with tomato and olives before serving. Serve with pita chips, bagel chips, and crackers. Makes 3/4 cup.

BACK TO BASICS COOKING

(DM)—Hearty meatloaf takes on a new look and lighter, healthier appeal in this full-flavored rendition. To help keep the calories and fat down, lean ground beef is used. But when there's less fat, flavor often suffers—but not here. The secret to the juicy, great taste of "Cook it Lite" Meatloaf is naturally brewed Kikkoman Lite Soy Sauce. It adds a meaty, rich flavor, yet has 40 percent less salt than regular brewed soy sauce. Low sodium lite soy sauce retains its flavor-enhancing qualities because the salt is extracted following the brewing process. Baking in the "round" gives this meatloaf a lighter look because it's served in wedges. For a pleasing accent, serve this savory entree with a crisp garden salad.

"COOK IT LITE" MEATLOAF

1 1/2 pounds lean ground beef	1 teaspoon garlic powder
1 cup soft bread crumbs (about 2 slices)	1 egg, beaten
4 ounces fresh mushrooms, sliced	3 tablespoons plus 1/2 teaspoon Kikkoman Lite Soy Sauce
1/2 cup minced onion	1/2 teaspoon Oriental sesame oil (optional)

Thoroughly combine beef, bread crumbs, mushrooms, onion, garlic powder, egg and 3 Tbsp. lite soy sauce. Press mixture lightly into 8-inch round cake pan. Bake at 350°F. 45 minutes. Remove from oven; let stand 15 minutes. Drain off pan juices. Combine sesame oil with remaining 1/2 teaspoon lite soy sauce; brush top of meatloaf with mixture. Cut into wedges and serve immediately.

Makes 4 to 6 servings.

Annual Meeting - (Letna Seja)**Membership Certificate Holders of Slovenian Society Home**

20713 Recher Avenue, Euclid, Ohio

Sunday, February 14, 1993 at 2 p.m.

We invite all Certificate Holders and Lodge Representatives to attend this important meeting.

DISCUSSION OF BY-LAW CHANGES —

Joseph Petric, President

William Frank, Treasurer

In Memory

My wife Ann passed away August 10 last year. Enclosed is a check for renewal of her subscription and the additional \$10.00 is a donation in her memory.

Joseph Solomon
Newark, Ohio

In Memory

Happy New Year Greetings to the staff at American Home.

Enclosed is \$25.00 for my renewal of the American Home and \$20.00 donation in memory of my husband, Tony.

I enjoy the paper very much and look forward to reading all the news each week.

Mary Okicki
Cleveland, Ohio

In Memory

Here is money for renewal of my subscription. The rest is in memory of my parents Martin and Lucija Romich, my friends Florian and Dorothy Zagar and the Menart Family.

Lucille Romich
Cleveland, Ohio

Presenting poticas to the Administrator of the Slovene Home for the Aged in Cleveland, Dr. Tony Rotolo (center), are Mrs. Marie Burgar, principal of St. Vitus Slovenian School and parents Mr. Antloga and Mr. Dolenc.

Meeting

Members of the Slovenian National Art Guild will meet on Monday, January 18, at 6:30 p.m. at the Slovenian Society Home, 20713 Recher Avenue, Euclid. Pot Luck Dinner. Guests are welcome.

Entertainment will be provided by the Silveraires with Al and Aggie Koporc.

Members are asked to contribute items to the pot luck dinner. The Guild will provide the meat.

A trip is being planned to the Cleveland Zoo to see the Rain Forest. The time and date will be determined later.

—Patricia Habat

Coming Events

Saturday, Jan. 16

St. Vitus Centennial Ball in auditorium. For tickets call parish house.

Saturday, Feb. 23

Slovenska Pristava Night at Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave. For tickets call Joe Kosir.

Sunday, January 24

St. Vitus Slovenian School benefit dinner in auditorium. \$8 for adults, \$4 children.

Saturday, Feb. 6

USS Band Winter Concert at Slovene Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd., Cleveland. Optional dinner at 5 p.m., (\$15), or concert beginning at 7 p.m. (\$8). Guests are Lipa Park Button Box Club of St. Catharine's Ontario at 9 p.m. Tickets at Waterloo Hall, Polka Hall of Fame, 291 E. 222 St., or call 692-0577.

Sunday, April 4

Super Button Box Bash XI — 1 p.m., SSH, Recher Ave. Slovenian Jr. Chorus Concert and 12 button accordion bands.

Sunday, April 25

St. Clair Pensioners Annual Chicken & Pork Dinner at Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave. Serving 1:30 to 3 p.m. Social at 5. For tickets call 391-9761.

Dues Up

NOTICE: Dues for the Slovenian Pensioners of Euclid, Ohio are now \$6.00 per year.

ANNUAL MEETING

Membership Certificate Holders of the
Slovenian National Home

6417 St. Clair Avenue

SUNDAY, FEBRUARY 7, 1993

In the annex of the Slovenian National Home, 2 p.m.

— PLEASE ATTEND —

LAS VEGAS - 1993

6 Nights Hotel and air
from Cleveland:

from **\$276**

ORLANDO

Airfare from Cleveland from **\$155**

Airfare plus car rental from **\$187**

CARIBBEAN CRUISE

7 Day Cruise and Air

May 2 aboard Dolphin Seabreeze with air

from **\$725**

NASSAU, Bahamas

Air from Cleveland
including Ramada Hotel

from **\$295**

Begin Your Vacation Plans TODAY! Call

KOLLANDER WORLD TRAVEL

692-1000

971 E. 185th Street
Cleveland, OH 44119

The SOČA

Daughter of the Mountains

AMERIŠKA DOMOVINA, JANUARY 14, 1993

A Slovenian folk tale relates how three rivers: the three sisters Drava, Sava and Soča, competed to see which would be the first to reach the sea. The Drava, the eldest and most diligent, awoke first and set out on the long journey to the Black Sea. When the Sava awoke and discovered that her elder sister was in the lead by some distance, she swiftly took to her heels after her. The youngest, the Soča, was awoken by the sun. Her sisters were nowhere to be seen. However, the Soča did not despair.

Full of youthful life and vigor, but with her pride hurt, she stubbornly set off in a completely new direction - mastering the mountains in her path she was the first to reach the Adriatic Sea.

There is always a grain of truth in folk tales. This brief story concisely describes the character of the Soča — the relatively short, but greatest river flowing from the Julian Alps into the Adriatic. In the upper part one can admire its wild waters in the narrow picturesque channels, extensive gravel basins and steep banks.

High above the river-bed the hanging wooden foot-bridges reveal the extent of the rise and fall of its unusual sky-blue water.

During autumn and winter the river is quite tranquil, but during rain-falls which occur

chiefly in the early summer when snow melts in the mountains, it rises menacingly. In short, the unpredictable and untamed flow suits the character of the youngest child.

The poet Simon Gregorčič (1844-1906) in a poem dedicated to the Soča drew attention to this extraordinary river, particularly with his prediction of the bloody slaughter which Soča later witnessed during the First World War. The naked slopes covered with artillery batteries and trenches of the Austrian and Italian troops are today overgrown and forgotten.

If the numerous military cemeteries would not exist, the simple, but shocking reminders of the futility of war, one wouldn't believe that the banks of the Soča were one of the most bloody and decisive fronts of any Western battlefield in the First World War - the Battle of Caporetto.

A consciousness about the Soča was gradually increasing. This was markedly demonstrated in the sixties when the Slovenian public decided to oppose the construction of a hydroelectric power station on the river - the Soča was maturing into a national symbol.

We can attribute to the Soča one more fact about the natural identity of Slovenia: the river directly connects the

two symbols on the national coat-of-arms: Triglav and the sea. The link between the Alps and the sea is best seen by the vegetation, the sensitive indicator of climatic diversity.

The effects of the mild Mediterranean climate extend high up along the valley and terminate with the sharp Alpine climate. Consequently, along the banks of the Soča one can find vegetation peculiar to mild climates as well as examples of Alpine flora.

Among the animal life a special kind of trout named after the river is a particular feature. Unfortunately, it is being replaced by the more tenacious American trout which was released into the river by fishermen. For this reason the Soča species is most usually found in tributaries.

In the Alps there are only five rivers whose upper waters are relatively well preserved - the Soča is one of them. This is certainly a convincing invitation for nature lovers while being a great responsibility - even more - a test of maturity for the youngest country in Europe. For a Slovenia hungry for energy there is still a big temptation to utilize it as an environmentally friendly source of electric power.

Uncontrolled influx of tourists can also be detrimental to the Soča. The upper waters of the Soča lie within Triglav national park, and the entire river with its tributaries is protected as a national asset. However, an awareness of its value is essential for its preservation.

Shall we succeed in keeping the Soča on the list of protected Alpine rivers?

Experiencing the Soča is something extraordinary. It is accessible to anyone. Even the part that can be seen from the picturesque Vršič-Bovec road will confirm the reputation of the Soča and the deep valley

which it has carved out.

For the more adventurous visitor there is a footpath along its upper section. The most direct way of enjoying the river is, of course, to descend it by canoe or raft.

Don't take our word for granted. Go and experience the real Soča, one of the last and best preserved Alpine rivers!

Peter Skoberne
Adria Airlines

the Olympics under the Austrian flag and then under the Yugoslav flag from 1912-88. Slovenian athletes participated under their own national colors in the 1992 Winter and Summer Olympics.

At the Summer Games held in Barcelona, Slovenian athletes received two bronze medals.

—Linn's Stamp News

Slovenia's se-tenant stamps commemorating the Olympics.

Slovenia issues Olympic stamp

Slovenia issued a se-tenant pair of rhomboid (a type of parallelogram that looks like a leaning rectangle) stamps to commemorate its participation in the Barcelona Olympics.

The 40-tolar stamp shows Leon Stukelj, who won gold medals in gymnastics in the 1924 and 1928 Olympics. According to the new-issue announcement from Slovenia, Stukelj, who was born in 1898, is the oldest living Olympic award winner.

The stamp depicts two photographs of Stukelj, a recent photograph and a photograph from his Olympic days. His gold medals also are pictured.

Slovenia first participated in

Card Party

St. Vitus Mothers' Club is sponsoring its annual Card Party on Sunday, January 17 from 2 to 6 p.m. This fund-raiser benefits the school children.

Everyone invited.

Slovenian School Dinner

The St. Vitus Slovenian Language School is sponsoring its annual fund raising benefit dinner on Sunday, January 24 in St. Vitus Auditorium.

The meal will consist of home-made soup, roasted chicken or pork roast with all the trimmings, coffee or milk and pastry. Cost is \$8.00 for adults and \$4.00 for children.

Take-outs dinners will also be available.

EVERYONE IS CORDIALLY INVITED.

Meeting

The first meeting of the Slovenian Women's Union Branch 10 for 1993 will be held on Wednesday, January 20th at 1 p.m. To be a member dues must be paid up to date. If unable to attend, send dues to Secretary/Treasurer Theresa Dagg, 1910 Rosemont Rd., East Cleveland, OH 44112. Her phone number is 481-5379. Please notify her of any change of address or beneficiary.

JILL NAGEL
OWNER
17 YEARS EXPERIENCE

Blossoms & Bows etc.
...with a personal touch

22056 Lakeshore Blvd.

Holiday Fruit/Gift Baskets • Festive wreaths/Centerpieces
• Balloon Bouquets • Elegant Silk Arrangements
• 5 OFF WITH MINIMUM '15 PURCHASE
WHEN YOU BRING IN THIS AD
NATIONWIDE WIRE SERVICE
DELIVERY: LAKE, CUYAHOGA, GEAUGA

OPEN 7 DAYS 289-1819

Is Buying a Home Becoming the Impossible Dream?

If you're a low to moderate income family that is having difficulty obtaining a mortgage loan, call Home Federal Savings Bank. We have mortgage money available specifically for first-time home buyers.

This loan program offers these features:

7.625% 8.199%

Rate

A.P.R.

♦ Interest rate fixed for 30 years ♦

This program will be available for a limited time only.
Call HOME at 226-0510 for information on how we can make owning your home become a dream come true!

FDIC Insured

MIHIELIN TRAVEL BUREAU
"For All Your Travel Needs"

Cleveland, Ohio 44103

Phone (216) 431-5710

Frank & Christina Mihelin
—owners

ED PIKE

**HYUNDAI SUZUKI
LINCOLN MERCURY
VOLKSWAGEN**

9647 MENTOR AVE., MENTOR, OHIO

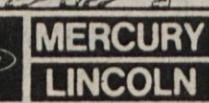
Quality Service - Sales - Body Shop

ON MENTOR-PAINESVILLE TOWNSHIP LINE ROUTE 20

PHONE LAKE COUNTY 357-7533 — PHONE CUYAHOGA 942-3191

Daily Car Rental - Lease - Long or Short Term on All Lincoln - Mercury - Volkswagen

at
ED PIKE

VESTI IZ SLOVENIJE

Kučan predlagal Drnovška za mandatarja nove vlade — Nova vlada bo imela 14 članov

Pretekli četrtek je predsednik Slovenije Milan Kučan predlagal dr. Janeza Drnovška, dotedanjega predsednika vlade in hkrati predsednika v državnem zboru najštevilnejše zastopane stranke, za predsednika nove vlade. Ko je svojo odločitev, ki je sicer bila povsem pričakovana, razlagal na tiskovni konferenci, je Kučan Drnovšku zaželel srečo in dodal, da bo novi mandatar srečo tudi potreboval. Pretekli petek je »Slovenec« še takole poročal o Kučanovi tiskovni konferenci:

»Dejal je, da pričakuje, da bo dr. Drnovšek kot mandatar lahko sestavil vlado, ki bo kljub žgočim gospodarskim in socialnim razmeram strokovna, učinkovita in pragmatična. Menil je, da bi bila zelo uspešna, če bi bila mogoča, t. i. velika koalicija. V pogovorih z vodji poslanskih skupin se sicer ni zavzemal za nobeno obliko vladne koalicije. Ker pa se je v javnosti pojavila zamisel o 'eksperterni' vladi, je na srečanjih s strankarskimi veljaki govoril tudi o tem vprašanju. Vendar je pri tem poudarjal, da v sedanjih političnih razmerah to ne bi bila primerna rešitev.

Milan Kučan pričakuje, da bodo tudi stranke, ki bodo v opoziciji, prevzele svoj del odgovornosti. Stranke, ki zastopajo interes pomembnega dela volilnega telesa, ne morejo stati ob strani. Izključevanje kogar koli bi bil 'beg od odgovornosti', pravi Kučan, ali pa nerazumevanje usodnosti sedanjega zgodovinskega trenutka.«

Stranke, zastopane v parlamentu, so se baje soglašale o predlogu zakona o vladi, ki predvideva, da bo nova vlada imela vseh skupaj 14 članov, kar je bistveno manj od sedanje vlade. Odpadli bodo mnogi resorji, med temi bo minister za Slovence po svetu, do prej predlagane ukinitve dveh ministrstev (za kulturo in za kmetijstvo) pa ne bo prišlo.

Drnovšek se baje zanima za levosredinsko vlado — SLS si prizadeva za desnosredinsko

Od izida decembrskih parlamentarnih volitev je bilo jasno, da bo dobil mandat za sestavo nove vlade dr. Janez Drnovšek, pač kot predsednik v parlamentu najmočnejše stranke. Zato je na Drnovška padla tudi naloga, da v pogovorih z vodstvi drugih strank odkrije ključ do sestave koalicije, ki bo imela večino v novem parlamentu. Drnovškova LDS je v bistvu levičarska, levica v parlamentu pa nima večine brez Združene liste. ZL je prejšnja, preimenovana zveza komunistov z dodatkom sopotniških skupin, z ZL nočejo biti preveč tesno povezani druge levo usmerjene stranke, medtem ko so na desni strani prizorišča SKD med drugimi izjavili, da v koalicijo, v kateri bi bila ZL, ne gredo.

Zaradi tega so možnosti za Drnovška precej omejene. Vse kaže, da bi rad imel v svoji vladi tudi ZL in da bi po osebnem prepričanju (političnem seveda) rajši vodil levosredinsko vlado, in to deloma zaradi miru v LDS sami, ki ima močno od Drnovška bolj levičarsko strugo. Vesel bi seveda bil, če bi se taki koaliciji pridružila še katera konservativna stranka, v prvi vrsti SKD. Poleg zelo resnih ideoloških razhajan med LDS in SKD so pa tudi osebnostne težave. Sliši se namreč, da je med pogoji SKD za vstop v vlado pod Drnovškom tudi ta, da mora dobiti Lojze Peterle zunanje ministrstvo. To je za Drnovška težava, kajti je v zadnjem času podprt pobudo, naj bi se združili njegova LDS in Demokratska stranka, zunanj minister je pa ravno prvak DS dr. Dimitrij Rupel, ki je bil izbran še za vodjo poslanske skupine DS v parlamentu.

Na drugi strani, konservativni ali pa desni pač, so tudi resne težave. Kot najmočnejša stranka v tem ideološkem taboru igra vodilno vlogo Slovenska krščansko demokratska stranka. Medtem ko ima Drnovškova LDS na svoji levi ZL, tako imajo SKD na svoji desni Slovensko nacionalno stranko Zmaga Jelinčiča. Tretja najmočnejša parlamentarna stranka je Slovenska ljudska stranka, v kateri ima prvo besedo njen predsednik Marjan Podobnik. Ta stranka se zavzema za oblikovanje desnosredinske vlade in je v ta namen pripravila pobudo za oblikovanje desnosredinske koalicije, ki bi imela večino v parlamentu in bi torej tudi lahko sestavila vlado.

SKD so že bili predlagali združitev desnosredinskih oz. konservativnih strank. Ta pobuda, ki je v mnogih ozirih pametna, je pa povzročila določene težave v drugih strankah, kajti je jasno, da bi v kakršni koli združitvi dobili največji kos skupnega kruha prav SKD, ki so najmočnejša konservativna stranka. Tega se zavedajo voditelji teh drugih strank, predvsem SLS-ov predsednik Podobnik, ki morajo računati zaradi združitvene pobude SKD z notranjim razkolom, najmanj pa v slučaju nezdružitve z odhajanjem dela članstva k SKD. Da se to že dogaja kažejo pisma bralcev, objavljeni zadnji čas v »Slovencu«.

SLS je prepričana, da Drnovšek ne želi vlade, v kateri ne bi bila ZL, se pravi bivši komunisti. Ker smatra stranka tako vlado za negativno za Slovenijo, je oblikovala pobudo za desnosredinsko vlado, to pobudo pa poslala petim parlamentarnim strankam: SKD, SNS, DS, ZS (Zeleni Slovenije) in SDSS (Socialdemokratska stranka Slovenije). Če bi se te stranke pač povezale, bi razpolagale v parlamentu z 52 od vseh skupaj 90 glasov, to pa na bi bilo, meni SLS dovolj trdna večina.

Alojz Uran novi slovenski škof

Poprejšnjo sredo je papež Janez Pavel II. v baziliki sv. Petra v Rimu posvetil novega ljubljanskega pomožnega škofa, 47-letnega Alojzija Urana. V baziliki je bilo približno 700 romarjev iz Slovenije, med sopsvečevalci je bil tudi ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar. Navzoča sta bila še veleposlanik Republike Slovenije pri Svetem sedežu dr. Štefan Falež, ki je isti zvečer v hotelu Holiday Inn pripravil sprejem v čast novemu škofu, in predsednik SKD Lojze Peterle. Sprejema so se udeležili zgoraj omenjeni in pa nekateri pomembni predstavniki italijanskega političnega življenja.

V prometu slovenski kovanci — Slovenski tolar sedaj vreden približno en ameriški cent

Dne 4. januarja 1993 je Banka Slovenije dala v promet prve slovenske kovance za pet, dva in en slovenski tolar ter za 50 stotinov. Na največjem kovancu je reliefno upodobljen kozorog, na dvotolarkem lastovka, na tolarskem postrv in na kovancu za 50 stotinov čebela. Kovanci za 5, 2 in 1 SIT (to je uradna kratka za slovenski tolar) so iz zlitine, v kateri je 78 odstotkov bakra, 20 odstotkov cinka in 2 odstotkov nikla. Kovanec za 50 stotinov je iz zlitine 98 odstotkov aluminija in 2 odstotkov magnezija. Takšna bosta tudi kovanca za 20 in 10 stotinov, ki pa bosta prišla v promet v naslednjih treh mesecih.

V »Slovencu« poroča 5. januarja Danilo Hinič zanimiv podatek, da stane samo kovina za kovanec za en tolar 0,914 tolarja, kar lahko vodi čez čas ob porastu cene kovine, da bo le-ta več vredna kot kovanec sam. Kovanci so bili narejeni na Slovaškem, kar je po svoje tudi zanimivo.

Ivan Oman se spominja...

Pota in križpotja slovenske pomlad

— 3. del —

Dogajanje v zvezi s političnim procesom proti »četverici« je bilo resen opomin režimu. Pokazalo se je namreč, da so tudi Slovenci pripravljeni demonstrirati na cesti. Bavčarjev odbor je pripravil nekaj manifestacij in drugih protestnih prireditev, ki se jih je udeležilo na tisoče ali celo na desetisoče ljudi. Ti shodi so tudi zbudili slovensko narodno zavest in samozavest. Pokazalo se je, da so Slovenci pripravljeni kljubovati policijskemu ali vojaškemu režimu.

Tako je konec novembra 1988 prišlo do sklica zborovanja na Trgu revolucije (zdaj Trg republike). Ker je bilo izredno slabo vreme s sneženjem, smo se bali, da bo udeležba zelo slaba, vendar se je zbralok okrog deset tisoč ljudi. Zborovanje je bilo sklicano v protest proti obsodbi »četverice« na zaporne kazni, ki pa so bile bistveno nižje, kot so se sicer izrekale političnim obsojenjem do takrat. Pritisk slovenskih množic je opravil svoje. Geslo, pod katerim naj bi potekalo zborovanje, je bilo: »Za suverenost, demokracijo in človekove pravice.«

Prijatelji v Kmečki zvezi so me nagovarjali, naj govorim na tem shodu, celo, da moram govoriti. Dolgo sem omahoval, nazadnje sem se le odločil in res nastopil s kratkim govorom; bil je zelo odmeven, mogče ravno zato, ker je bil kratek.

No, »četverica« je kljub vsem protestom moral v zapori, vendar bi bil ta bistveno daljši, če protestov ne bi bilo.

Ustanavljajo se nove stranke

V prvih dneh decembra 1988 sta se nekoga večera pri meni doma zglasila dva študenta - Gorazd Drevenšek in Samo

Novi grobovi

Alojzij Gosar

Dne 11. januarja je v Madison Health Care, Madison, O., umrl 96 let stari Alojzij Gosar, rojen v Podsmreki, župnija Dobrova pri Ljubljani, mož pokojne Ane, oče Mary Vrhovnik, Tončke Uran-kar ter že pok. Lojzeta in Ivanke, 7-krat stari oče in 14-krat prastari oče. V Ameriko je prišel leta 1949. Bil je član društva Najsvetejšega Imena pri župniji Marije Vnebovzete, član KSKJ društva Kristus Kralj, član Slovenske pristave in kluba Pristavskih upokojencev. Pogreb bo danes, 14. januarja, iz Grdina-Faulhaber pogrebnega zavoda v cerkev Marije Vnebovzete, s pokopom na Vernih duš pokopališču.

Tako je bila ta večer ustanovljena Slovenska demokratična zveza ter izvoljeno vodstvo gibanja. Tudi jaz sem bil med člani izvršilnega odbora. V enem naslednjih večerov smo v prostorih Društva pisatelje izbirali predsednika in podpredsednika. Za predsednika je bil izvoljen dr. Dimitrij Rupel, za podpredsednika pa dr. Križman iz Maribora. Boštjan M. Zupančič je nato,

Resnik. Povabila sta me, naj se v nedeljo zvečer udeležim sestanka, ki ga sklicuje inž. France Tomšič, pobudnik ustanovitve Socialdemokratske stranke. Ker fantov nisem kaj dosti poznal, sem pomislil tudi na to, da bi bilo vse skupaj kakšna provokacija. Ampak, če sem že šel v politične igre, je bilo treba iti naprej, čeprav bi bila zadeva lahko tudi tvegana. Tako smo se potem v nedeljo pod večer dobili v Ljubljani pri kinu Vič. Prišli so prof. dr. Bučar, prof. dr. B. M. Zupančič, prof. dr. Rupel, seveda organizator inž. Tomšič ter še več drugih. Napotili smo se v Študentsko naselje. Sestanek se je vlekel pozno v noč.

Inž. Tomšič je napovedal ustanovitev Socialdemokratske zveze za konec decembra. Na prigovarjanje dr. Dimitrija Rupla je bilo končno sklenjeno, naj se najprej ustanovi Slovenska demokratična zveza (SDZ), češ da bo za to laže dobiti privolitev SZDL. Socialdemokrate naj bi po njegovem režim imel za nevarnejšo konkurenco kot SDZ in bi lahko vse skupaj prepovedal, torej iz vseh prizadevanj ne bi bilo ničesar.

Tako je bil za 9. januar (1989) sklican ustanovni zbor SDZ v Cankarjevem domu. Ponovil se je položaj z 12. maja 1988: v veliko dvorano Cankarjevega doma niso mogli vsi, ki so želeli biti navzoči.

Muslim, da je prav, če omenim, da sva prof. dr. Zagožen in jaz v imenu SKZ pomagala ustanavljati SDZ kot organizirano gibanje za parlamentarno demokracijo. Oba, posebej še jaz, sva zaradi tega imela težave v kmečki organizaciji. Glavni organizator je bil namreč dr. Rupel, ta pa je bil za nekatere v Kmečki zvezi zelo spor na osebnost, predvsem zaradi svoje skrajno levičarske (mena »maoistične«) usmerjenosti v preteklosti. Vendar sva oba z dr. Zagožnom menila, da je treba iti mimo tega in sodelovati pri ustanovitvi nekega širokega gibanja za demokracijo, saj kmečka organizacija nikakor ne zadošča, če hočemo doseči demokracijo.

Tako je bila ta večer ustanovljena Slovenska demokratična zveza ter izvoljeno vodstvo gibanja. Tudi jaz sem bil med člani izvršilnega odbora. V enem naslednjih večerov smo v prostorih Društva pisatelje izbirali predsednika in podpredsednika. Za predsednika je bil izvoljen dr. Dimitrij Rupel, za podpredsednika pa dr. Križman iz Maribora. Boštjan M. Zupančič je nato,

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 2 Thursday, January 14, 1993

Slovenščina in naša skupnost

Vsek človek ima svoj čas na tem svetu. To velja tudi za takšno enoto, kot je slovensko ameriška skupnost. To skupnost sestavljajo posamezniki, ki imajo svoje korenine v Sloveniji, naj pripadajo priselitveni ali kateri že v ZDA rojeni generaciji. Jasno, ko teh posameznih članov (ali členov) ne bo več, tudi skupnosti več ne more biti. Če gledamo precej daleč v prihodnost, ta istorija čaka tudi našo slovensko ameriško skupnost.

Marsikdo si lahko ob tem pomisli, zakaj se potem sploh brigati za to skupnost, zakaj pripadati tej ali oni ali pa več organizacijam te skupnosti, če bo vse končalo v nič? In tudi, zakaj se kaj zanimati za slovenski jezik? To velja še posebej za v ZDA rojene slovenske Amerikance, vse izraziteje z vsako bolj od priseljenske oddaljeno generacijo.

Dejanski odgovor ogromne večine teh slednjih, naj govorimo o letu 1893 ali pa 1993, je bilo in je še, da jih slovenski jezik ne zanima in jih ne koristi. So seveda vedno bile številne izjeme temu pravilu, tudi izstopajoče izjeme, a pravilo je držalo in še drži. Tako je pač bilo, je, in bo. Saj navsezadnje smemo upravičeno trditi, da celo vsaj absolutna večina prve v ZDA rojene generacije ni v odraslih letih obdržala nobenega dejanskega stika s tem, kar imenujemo slovensko ameriško skupnost. Izjema je morda bila najbolj izrazita v članstvu pri eni ali več tkim bratskih enotah, vendar je tudi tu vedno bila za veliko večino to članstvo predvsem formalnega značaja, brez aktivne udeležbe v bratskih »aktivnostih«.

Za tiste med nami pa, ki vidimo kar precejšnjo »vrednost« pri ohranjevanju slovenske dediščine, in s tem tudi jezika, so ustanove v naši skupnosti, ki so osredotočene prav na takšno delovanje, neprecenljivo bogastvo. Med prve take spadajo tiste, ki gojijo znanje in spoštovanje do slovenščine. Nihče pač, ki zna in še posebej spoštuje slovenski jezik, ne more zanemarjati svojega od staršev ali daljnih prednikov podedovanega izročila. V obratnem smislu seveda to izročilo lahko in, kot smo trdili, res zanemarja oziroma ga enostavno opusti.

Znanje drugega jezika, še posebej, ko gre za jezik, kot je slovenski, ki je slovnično izredno zahteven, daje učencu določeno umsko disciplino, katera mu bo vse življenje koristila. Razširja njegovo obzorje, odpira mu pot do lažjega razumevanja drugih in tudi po navadah in obnašanju drugačnih ljudi. Skratka, ni nič negativnega za učenca, ki se matra v slovenski šoli v ZDA, Kanadi itd. Pri tem ni važno, če bo učenec(-ka) kdaj ta težaven jezik res obvladal

(redki bo tisti, ki bo to dosegel). Že v letih prejšnjega rezima na Slovenskem smo pa na tem mestu priporočali ne le obisk Slovenije, marveč tudi učenje jezika tam. Posebej danes nima smisla poučevati slovenščino brez namena, da bo otrok obiskal Slovenijo in osebno doživel to drugo kulturo in drugi jezik.

Podlaga za to je slovenska šola, zato zaslužijo te ustanove podporo širše skupnosti ob vsaki priložnosti. Zob časa je morda res neustavljen, lahko ga pa z ozirom na našo skupnost upočasnemo.

Dr. Rudolph M. Susel

Kosilo Slovenske šole pri Sv. Vidu

CLEVELAND, O. — V zimskem času se zbiramo v dvoranah na toplem. Vrstijo se kulturne prireditve, zabave in kosila. Tudi Slovenska šola pri Sv. Vidu bo postregla z okusnim kosiom, svinjsko ali kokošjo pečenko, seveda z vsemi prikuhami, in sicer v nedeljo, 24. januarja, od 11.30 dop. do 1.30 pop., v dvorani sv. Vida. Cena kosiom je \$8 za odrasle in \$4 za otroke. Nakaznice lahko dobite pri starših otrok te šole, na dan kosila pa pri vhodu.

Vsi vemo, kako važno vlogo ima slovenska šola pri ohranjanju slovenščine med našo mladino. Razveseljuje nas dejstvo, da se število učencev dviga, posebno v nižjih razredih. Slovenska šola je zelo važna ustanova za obstoj slovenstva med nami. Tu se otroci uče slovenskega jezika, kulture in narodnega izročila. Vadijo se v petju slovenskih pesmi in nastopanja na odrnu. Vpeljani so v razne navade, ki so posebnost našega naroda. Njihova slovenska zavest se krepi in predejo se nova priateljstva. Iz slovenske šole bodo izšli poznejši voditelji slovenskih organizacij. Slovenska šola ima zelo požrtvovalne učitelje in učiteljice, saj žrtvujejo vsako soboto dopoldne (in še neštete nevidne ure za pripravo snovi) za naše otroke. Pokažimo, da smo jim hvaležni za njihov trud.

Pred kosiom ste še prav lepo vabljeni k slovenski sv. maši ob 10.30 dopoldne, seveda v cerkvi sv. Vida. Pri tej maši bodo sodelovali tudi otroci svetovidske slovenske šole.

Z veliko udeležbo na tem kosiu bomo podprtli in dali priznanje tej tako važni ustanovi. Torej, nasvidenje na kosiu Slovenske šole pri Sv. Vidu v nedeljo, 24. januarja, ob 11.30 do 1.30 popoldne v dvorani sv. Vida.

Odbor staršev

MIMOGREDE IZ MILWAUKEEJA

Ko sta se na Silvestrovo noč leta 1992, o polnoči, objela kažalca na uri, se je rodilo novo leto 1993. Mnogi so ga nazdravili v veseli družbi v hrupu s šampanjcem, mnogi sami z vynom, nekateri samo s črnim kruhom.

Mnogo ljudi, posebno v zrelih starejših letih, ga je pričakalo v svojem domu, stisnjennih in osamljenih, v kotu kake sobe, spet mnogi so ga pa pričakali v raznih bolnišnicah in v domih za ostarele ljudi.

Državniki so si izmenjali novletne čestitke z najboljšimi željami za svetovni mir in ljubezen med ljudmi in narodi na svetu. Eni in drugi smo si zaželeteli zdravja, uspeha in zadowoljnega življenja v novem letu 1993. Tako tudi podpisani vsem svojim zvestim bralcem!

Prvi mesec v novem letu je januar in ga imenujemo tudi prosinec. Pregovori trdijo, da mora biti januar mrzel in snežen, če hočemo imeti kaj pridoletino. Prosinec mrzel, da poka, sadje v jeseni in moka.

— Kadar prosinec odpira dežnike, žetve polletne, ne bodo velike. — Prosinec mil, Bog se usmil'. — Prosinca gorkota, jeseni sirota. ? Če prosinca ni snega, ga pa mali traven da. — Če prosinca ne zmrzuje, ne sneži rad, rad sušec nadomesti. — Mnogo snega, mnogo sena. — Če Silvester piha in krha, na dan Novega leta pa se sonce prijazno nasmiha, se slaba trgatev in le-

tina obeta.

Naši vremenarji trdijo, da je zelo važno, kaj vidiš prvo na Novega leta dan. Pregovor pravi: Če vidiš najprvo veliko žival, v Ameriki veliki avtobus, boš pri delu zelo uspešen in tudi lažje prenašaš vročino; če pa najprej zagledaš malo žival ali mali avtomobilček, boš slab in len državljan. Upajmo po tem, da so posebno naši voditelji zagledali velik tovornjak in da bodo zato z uspešnim delom pomagali rešiti ekonomske težave v Ameriki in v širnem svetu.

Želim vam vsem zdravo in veselo leto 1993!

V božičnem času se vršijo vse povsod božični cerkveni obredi z molitvijo in večno lepo božično pesmijo »Sveta noč, blažena noč«. V našem mestu so nas osrečili pevci in pevke slovenskega pevskega zbora »Uspeh« z lepim koncertom v polno zasedeni samostanski cerkvi sv. Jožefa.

Ko se oziram na zadnjo silvestrsko in noviletno praznovanje, ko so po raznih hotelih, restavracijah in privatnih zavabah, nosili na mize gore razkošne jedale in pijače, po zavabi zjutraj pa so ostanke mesa, kruha in peciva zagrebli v smetnjake, me je stisnilo pri srcu, spominjajoč se onih lačnih, žejnih in bolnih ljudi, najsibro v Bosni, Somaliji in drugod širok svetu.

Potekle so mi moje misli le-

ta nazaj v čas druge svetovne vojne in komunistične revolucije, ko sem bil z drugimi sotropini v letih od 1941 naprej v gozdovih ter kasneje v italijanskih in nemških logorih. Prva tri leta vojne sem tam zapovrstno preživel božične in novoletne praznike v lakoti, brez vsake medicinske, finančne in moralne podpore, kajti od doma ni bilo mogoče dobiti skoraj nič.

Spominjam se dobro, kako so meščani zunaj logorja s petjem, kričanjem in streljanjem slavili rojstvo novega leta, mi nesrečniki v zaprttem logoru pa smo lačni ko psi v mrzlih sobahnih robantili; eni so molili, drugi so pa preklinjali one, ki so krivi naše nesreče. Nihče se ni zmenil za nas, nihče ni boadril nas — pa smo razen nekaterih nesrečnih internirancev prestali in preživel vse gorje.

In danes, v letu 1993, o polnočnem rojstvu novega leta, se je svet pogrenil v temo, da je potem sledilo vriskanje, objemanje in stiskanje rok. In v teh minutah smo se imeli radi. In takrat sem se vprašal, zakaj se imamo radi samo par minut? Zakaj ne vse dneve v letu? In prav tako so se spraševali nesrečne žrtve v Bosni, lačni in žejni v Somaliji in drugod — Zakaj?

Vse naše novoletne čestitke in vse dobre želje se bodo urešnile le, če bodo državni voditelji kjer koli na svetu z zdramom in dobrim srcem uvideli in razumeli, da kakrsnakoli vojna prinaša grozdejstva in samo mir prinaša sožitje med ljudmi in blagostanje. Naj jim Bog nakloni in jim pomaga uresničiti mir širok sveta.

Jože Ornik — 80-letnik

Prejšnji mesec — 12. decembra 1992 — je dočakal in praznoval štajerski roják Jože Ornik 80-letnico rojstva in plodnega življenja. V fari sv. Petre pri Mariboru je v cerkvenih knjigah zapisano, da se je slavljenec rodil pred 80 leti. Njegovo življenje je teklo v delu na domačem posestvu in v slovenskih in katoliških družtvih.

Na žalost, je tudi njemu v času druge svetovne vojne in komunistične revolucije življenjska pot, kot zavednemu Slovencu in katoličanu, prisilno nakazala pot, z tisočimi drugimi rojaki, pot namreč emigranta, pot v neznano prihodnost.

Tista »prihodnost« mu je bila naklonjena. Božja predvidnost mu je naklonila in osrečila, da sedaj živi zadovoljno v svojem domu z ljubečo ženo Vero in sinom Jožetom, tu v Milwaukeeju.

Slavljenec je še danes delaven član fare sv. Janeza Evangelista, delaven član in bivši predsednik SKD Triglav. Slavljenec Jože, sin Slovenskih goric, še mladosten in trden. Toda kot 80-letniku mu je po naravnem zakonu dovoljeno jamrati, da ga telo in zdravje ne ubogata več. Drugače pa je vse v redu.

Jožetu Orniku prijateljeske čestitke k 80-letnici, s toplo že-

(dalje na str. 9)

Darovi za cerkev v Žužemberku

CLEVELAND, O. - Ob odhodu iz Clevelanda so mi 6. januarja 1993 (g. Janez Povirk, ga. Tillie Spehar, ga. Tončka Berkopac in ga. Nežka Tomc) izročili darove, ki so jih do tega dne zbrali za obnovo porušene župnijske cerkve v Žužemberku. Nekateri dobrotniki, ki so izročili denar gospom Spehar, Berkopac in Tomc so bili že objavljeni v AD. Ostali so objavljeni danes. Ko se vrнем v domovino, bom denar izročil gospodru dekanu Francetu Povirku, ki je prevzel župnijo v Žužemberku. Naj se zdaj v njegovem imenu zahvalim vsem darovalcem za velikodušnost; tistim pa, ki so zbirali darove, za plemenitost, saj tako delo ni vedno lahko. Vsem Bog povrni!

Franci Petrič

Seznam darovalcev, ki so izročili denar Janezu Povirku:

\$700: g. ga. Štefan Novak, Ont., Kanada (kan. valuta);
\$210: ga. Frances Slager, Colorado;
po \$200: ga. Marija Ribič,

MIMOGREDE iz Milwaukeeja

(nadaljevanje s str. 8)

Ijo, da bi ti Bog naklonil še vrsto let dobrega, in če ne, vsaj zadovoljnega zdravja in življenja, v veselje družini ter številnim rojakom in prijateljem. Dragi Jože, Bog te živi in krajšno naprej!

Na koncu dopisa naj še omenim, da bo mladi slovenski kvartet Lipa, katerega pravljiva in vodi Dolores Ivančič, imel svoj prvi samostojni pevski koncert v nedeljo, 7. februarja, ob treh popoldne. Koncert bo v dvorani samostanske cerkve sv. Jožefa na S. 27. cesti. Vsi prijateljsko vabljeni!

SKD Triglav vas vabi že danes na predpustno zabavo, ki bo v soboto, 13. februarja, zvečer in sicer v L. Gromovi dvorani pri fari sv. Janeza Evangelista. Vsi dobrodošli!

L. Galič

V NEPOZABEN SPOMIN FRANC IN ANA KAMIN

3. obletnica

umrl 10. jan. 1990

26. obletnica

umrla 14. jan. 1967

*Gospod, daruj jim mir,
naj večna luč jim sveti;
ker si dobrote vir,
uživajo raj naj sveti.*

Žaluoči:

Sin — Ivan z družino, New York
Hčerke — Ani (sestra Bernardka)
Marija, Jožefa z družinami (Cleveland, O.)
In ostalo sorodstvo v Clevelandu, Sloveniji
ter Urugvaju.

Majer, Richmond Hts.; David Hočevar, Euclid; Anton Koželj ml., Mayfield; Peter Koželj, Mayfield.

Janez Povirk

1834 Kapel Drive
Euclid, OH 44117
tel. (216) 486-0713

Darovalci, ki so izročili denar gospom Spehar, Berkopac in Tomc, so bili delno že objavljeni. Zdaj dodajamo še naslednje:

\$300: g. ga. Frank Pustotnik, Geneva, Ohio (v dober namen);

po \$200: g. Marjan Merela, Kalif.; gdč. Angela Bolha, Cleveland;

\$125: g. ga. Joseph in Sophia Zlate, Wickliffe (v spomin na družino Zlate);

po \$100: g. ga. Frank Kuhej, Cleveland; ga. Angela Perušek, Cleveland; ga. Anna Podnar, Cleveland; ga. Pepca Kovač, Cleveland;

\$80: ga. Ann Zlate, North Olmsted (v spomin na moža Michaela);

\$50: g. ga. Milan Pavlovič, Euclid;

\$40: g. ga. Polde in Rezka Župančič, Euclid;

\$30: g. ga. Anton Oblak, Euclid;

po \$20: ga. Pepca Tominc, Cleveland; g. ga. Vinko Štefančič, Euclid;

po \$10: ga. Kristina Vugrinec, Willoughby Hills; g. ga. Drago Androjna, Highland Hts.; neimenovana, Cleveland;

po \$5: ga. Verona Horvat, Willoughby Hills; ga. Eve Morel, Euclid.

Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

V BLAG SPOMIN

Ob tretji obletnici smrti
našega dobrega moža,
oca in starega očeta
ter brata

FRANK TOMINC

ki je umrl 13. januarja 1990.
*V hladnem grobu zdaj počivaš,
rešen si prav vseh skrbi;
mi pa pomislimo na Tebe,
Te pogrešamo vse dni.*

Žaluoči:

Pepca, žena
Frank, Martin, Jože, sinovi
z družinami
Marjanca Domanko, Ani
Vidmar, Cilka Urbas, hčerke
z družinami
Jelka Kuhej, Ivanka Tominec, sestri
tri sestre v Sloveniji, ter
ostalo sorodstvo v Sloveniji.

Na novoletno noč so se v ljubljanski porodišnici rodili štirje otroci, med njimi tudi dvojčka. Zakoncema Tatjani in Roku Grahek iz Kranja se je malo pred drugo uro po polnoči rodil Jure, ki je s tem postal eden prvih, če že ne prvi novi slovenski državljan v letu 1993. »Zelo nas je presenetil, saj smo njegovo rojstvo pričakovali še čez pet tednov,« je dejala srečna mamica (na sliki). Dvojčka Bojana in Bojan Pranjic z Vrhniko sta na svet privekala malo za Juretom. (Slovenec, 4. jan. 1993)

Slovensko drugo zimsko srečanje

NEW YORK, NY - Telovadba in šport raznih panog je nekaj, kar so se Slovenci precej oprijeli. To ne samo za razvedrilo, ampak tudi smotorno, zadoščajoč staremu grškemu reku in navodilu: mans sana, in corpore sano oz. zdrav duh v zdravem telesu. Čeprav to načelo zmerom radi navajamo v latinskom jeziku, kot tu, je vendar stara Grčija, še v času pred Kristusom, prava domovina telesne vzgoje. Danes pač vsakdo ve, da je prav tod začetek olimpijskih iger, ki se jih udeleže številnih narodov in držav sveta. Le tu menda še danes edinole plemenito naroči med seboj tekmujejo v svoji moči in naporih.

Telovadba se je na Slovenskem sistematično in smotorno začela gojiti z ustanovitvijo prvega telovadnega društva, in to ljubljanskega Sokola, v letu 1963. Sledila so društva v Idriji, Litiji, Gorici in Trstu ter potem po mnogih slovenskih krajih. V Domžalah se je ustanovilo v času narodnih bojev s Tirolci, ko so hoteli korakati slednji korakati z novo razvito svojo nemško zastavo. Ni jim uspelo, ker jim je to preprečila zavedna slovenska mladina. Isto nedeljsko popoldne se je v gostilni Slokar ustanovilo sokolsko telovadno društvo Domžale. V istem letu se je na Slovenskem ustanovila katoliška telovadna organizacija Orel. Telovadci obeh organizacij so nato, zlasti po prvi svetovni vojni, ponesli narodni ponos v tej panogi v širši svet, predvsem v Evropi.

Domač zimski šport ima svoj začetek že v 17. stoletju, saj ga opisuje Valvasor v svoji

zgodovinski knjigi Vojvodine Kranjske. Omenil je med drugim smučanje na Gorenjskem. Torej, kjer so hribi in sneg, tam je tudi zimski šport doma. In tako je tudi na Slovenskem.

Na Njujorškem je Ivan Kammin, faran slovenskega sv. Cirila na Osmi, menda najbolj zavzet športnih v mnogih oziroma. On, skupaj z več drugimi, je dal pobudo in pomaga organizirati drugo slovensko zimsko srečanje, ki bo Pico, Vermontu, od 22. do 24. januarja. To je bilo že opisano v tem listu in zadnje tedne še zlasti v angleškem delu.

Vsi, ki ljubite bele snežne strmine in poljane, pridite kot člani slovenske skupnosti na Ameriškem. Tudi na takih srečanjih in tekmovanjih utrijujemo našo narodno skupnost na tujem in si s tem utrijujemo tudi narodno zavest, ki nas potem kot skupnost ohranja in zaznava v družini narodov Amerike.

Za zadnjeminutno informacijo, pokličite g. Kamina na 718-424-2711.

Tone Osovnik

Ponavljamo, da imamo pri Ameriški domovini fax in sicer. 216/361-4088.

MALI OGLASI

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona,
Vinko Levstik

Slovenija: Lastninenje podjetij se začenja

Lastninski zakon, ki bo v naslednjih šestih mesecih ukinil družbeno lastnino in določil lastnike dozdaj družbenih podjetij, je bil v 11. oktobra 1992, po več kot dveh letih strokovnih in tudi političnih razprav v slovenski javnosti končno sprejet.

Osnovni spor med tremi različnimi obravnavanimi zakonskimi predlogi je bilo vprašanje razdelitve premoženja podjetij med državljanem in prodaja podjetij oziroma kombinacija vseh metod.

Pri tem sta se srečevala dva različna koncepta: prvi, ki je zagovarjal pravičnost razdelitve pretežnega dela premoženja podjetij vsem državljanom, saj je bilo v preteklosti pridobljeno tudi po neekonomskih kriterijih, in drugi koncept, ki se je skliceval na ekonomske učinke zakona in nujnost razdelitve premoženja podjetij ožjim skupinam, predvsem vodilnim delavcem v podjetjih.

Pri tem vprašanju pa sta se srečala različna politična interesa. Vodilna struktura direktorjev slovenskih podjetij je bila, razen z redkimi izjemami, do nedavno imenovana s strani občinskih (partijskih) komisij. Direktorji, ki so bili v družbenih podjetjih brez vsekoga lastniškega nadzora, so seveda hoteli pridobiti lastniški in ohraniti politično-upravljalski monopol v podjetjih kot managerji.

Zmagal pa je kombinirani model razdelitve premoženja med vse državljanem in prodaje. Gre za zakonski predlog harvardskih ekonomistov dr. Jeffrey Sachsa in dr. Borisa Pleškoviča ter Igorja Umka.

V velikem delu podjetij — po oceni enega od predlagateljev zakona Milana Pintarja gre za okrog 30 odstotkov podjetij — je bila divja privatizacija že izvedena. To je bilo izvedeno na način prenosa (kraja poslovnih partnerjev in poslovnih zvez) dobičkanosnih poslov na novo, privatno podjetje direktorja oz. komercialnega kadra.

Verjetno je prav vsespološna

ZAHVALA Slov. šole pri Sv. Vidu

CLEVELAND, O. - Odbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu se iskreno zahvaljuje naslednjim darovalcem, ki so velikodušno podprli delovanje te šole. Darovali so:

\$250: g. in ga. Matija in Linda Plečnik;

po \$100: Primorski klub, pevski zbor Korotan, J F D Industries (g. John Dejak), ter T R V, Inc. (g. Rudi Kolarič);

po \$75: Sunset Industries, Inc. (g. Tone Hauptman), Dramatsko društvo Lilija;

po \$50: Slovenska pristava, Štajerski klub, K G R Const. Co., društvo Presvetega Srca Jezusovega št. 172 KSKJ, Klub upokojencev Slov. pristave, American Mutual Life Association (AMLA);

\$35: Fantje na vasi;

po \$25: društvo Novi Dom št. 7 AMLA, dr. Max Rak;

\$10: dr. Anthony F. Spech.

Vsem še enkrat: prisrčna hvala!

Odbor staršev

potreba po sprejemu kakršnegakoli zakona (bolje slab, kot noben zakon) tudi pripeljala do sprejema zakona, v katerem je predvidena tudi revizija že izvedenih postopkov.

Kako se bo razdelilo premoženje podjetij?

Učinki nesprejema zakona so negativni, saj se je veliko družbenega premoženja že prelilo v zasebne firme, direktorji družbenih podjetij so v dveh letih odpustili več deset tisoč delavcev, prenesli denar na račune v tujino, da bi nato v postopku lastninenja ali prodaje oropana podjetja sami čim ceneje kupili.

Po sprejetem zakonu se bo premoženje podjetij (ocena okrog 17 milijard mark) razde-

Novice od Misijonske Znamkarske Akcije

CLEVELAND, O. - Preteklo nedeljo, ko je bil spomin Jezusovega krsta, je bil sestanek Misijonske Znamkarske Akcije (MZA). Pričelo se je z litanijsami Matere božje in blagoslovom v cerkvi Marije Vnebovzete. Hvala Vam, g. župnik, za vodenje in blagoslov.

Nato je bil sestanek pod starem cerkvijo še v božičnem vzdusu. Potegnjene je bilo šest srečnežev in vsi so bili deležni tudi vstopnih nagrad. Govor je bil o kobilu, ki bo 28. marca pri Mariji Vnebovzeti, ker ga radi prostora ne bo mogoče imeti pri Sv. Vidu, in tudi o pikniku, ki bo 11. julija na Slovenski pristavi.

Ga. Angela in g. Frank Fujs sta naredila 125 slovenskih zastavic za naše misijonarje v spomin na osamosvojitev. G. Rafko Roberts jih je odnesel 10, ko je v decembri odšel v Rim in nato v Slovenijo, g. Franci Petrič pa 30. Slednji je prejšnji teden odpotoval nazaj v Slovenijo. Zdaj jih še čaka 85, da bodo oddane, in smo se tudi o tem pogovarjali. Hvala Vama, ga. Angela in g. Frank, za to veliko delo v imenu vseh misijonarjev.

Zdaj, ko so dolgi večeri in se žene in dekleta zaposlite z ročnim delom, Vas iskreno prosimo, da mislite tudi na stojnico ročnih del ob priliki kosila za misijone. Že vnaprej: hvala!

Podpisali smo kartice za vse naše odseke in tudi za našega duhovnega voditelja, ki je bil počaščen kot eden izmed 40 najbolj zaslužnih možev in žena mesta Scarborough, Kanada. Kanada je praznovala v novembri 125-letnico skupnega dela z Anglico in ob tej priliki so nagradili v posameznih okrajih zaslужne osebe. Naše iskrene čestitke tudi z željo, da Bog blagoslovil g. Wolbunga še nadaljnja leta!

Na koncu smo imeli še malo postrežbe s pecivom in čajem. Hvala vsem, ki ste kljub slabemu vremenu prišli v cerkev k litanijam in nato na sestanek. Bog Vam povrni!

MZA, Cleveland

lilo po naslednji shemi:

- 10 odstotkov bo dobil odškodninski sklad za potrebe denacionalizacije po zakonu o denacionalizaciji.
- 10 odstotkov premoženja bo šlo v pokojinski sklad, ki se bo tako spremenil v kapitalski sklad.
- 20 odstotkov premoženja (v delnicah) bodo dobili zaposleni in upokojeni v podjetjih.
- 20 odstotkov premoženja bo dobilo pet investicijskih skladov.
- 40 odstotkov premoženja pa bo namenjeno prodaji.

Po tem modelu po vsak državljan Slovenije prejel lastniški certifikat v vrednosti med 200 in 400 tisoč tolarji, odločil pa se bo lahko med certifikatom v podjetju ali delnico v investicijskem skladu.

Delnica skladu bo glede na delež delnic v vseh podjetjih dala imetnikom večjo varnost in povprečno dividendo, delnica podjetja pa donos ali izgubo konkretnega podjetja.

Zelo pomembno je tudi omeniti, da zakon določa dveletni moratorij na prodajo certifikatov podjetij in triletni moratorij na prodajo delnic investicijskega sklada.

Kakšna je možnost za tujce?

Shema lastninskega zakona je v osnovi znana, medtem ko bodo spremiščevalni zakoni, ki bodo šele omogočili uresniče-

vanje zakona, šele sprejeti.

Gre za sprejem zakona o gospodarskih družbah, ki bo nadomestil zakon o podjetjih, za spremembe zakonodaje o Borzi, o vrednostnih papirjih, o ustanovitvi in delovanju investicijskih družb ter še mnogo drugih zakonov na finančnem in bančnem področju.

Kakšna pa je možnost za tujce? Ti lahko kupijo podjetje, del podjetja in vlagajo kapitalski delež v okviru zakonskega deleža. Promet z delnicami bo verjetno v bodoče dokaj velik. Država je zaradi zaščite lastnih interesov promet z njimi zadržala za dve oz. tri leta, kar stori vsaka država.

V tem času država računa na sanacijo podjetij in na dejstvo da bodo pravi lastniki podjetij že lahko toliko vplivali na poslovanje podjetij, da bodo delnice, ki so zaradi izgub podjetij malo vredne, pridobile na vrednost. S tem premoženja slovenskih podjetij in bank, ki jih bodo dolgoročno sanirali vsi davkoplačevalci preko proračuna, ne bodo razprodali tujcem po razprodajni ceni.

Tomaž Gašperlin

Naš tednik, 20.11.92

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim priateljem in znancem!

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 7)

Edward A. Poderzay st.

Umrl je 69 let stari Edward A. Poderzay st., mož Veronice (r. Hudak), oče Edwarda in Fredericka, 2-krat stari oče, brat Williama in Helen Vavrek (pok.), veteran 2. svetovne vojne, v kateri je bil l. 1943 ranjen na pacifiškem otoku Tarawa, zapošlen pri General Electric 26 let, vse do svoje upokojitve l. 1981, član SNPJ št. 101, podr. št. 127 Disabled American War Veterans in več ameriških društev. Pogreb je bil 13. januarja iz Cosic zavoda na 28890 Chardon Rd. v cerkev sv. Marije Magdalene in od tam na Vernih duš pokopališče.

Eleanore F. Martincic

Umrla je 78 let stara Eleanore F. Martincic, rojena Glavic, žena Anthony, mati Eleanor Spyak, Michaeline Steel in Anthony, 6-krat stara mati, 5-krat prastara mati. Pogreb je bil 13. januarja iz Brickmanovega zavoda na 21900 Euclid Ave. v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. in od tam na pokopališče White Haven.

Gertrude Laurich

Dne 7. januarja je v Meridia Euclid bolnici umrla 82 let starla Gertrude Laurich, živeča zadnja tri leta pri Gatewayu na (dalje na str. 11)

V Ljubeč Spomin!

Dr. Martin Scancar

*O Božičnem času, ko štirinajsto leto se izteka,
Prijatelj Ti na skromen grob beli križ polaga,
Križ — spomin ljubezni božje, večnega življenja.*

1912

1979

*Mrak lega na zemljo, sveta noč se bliža;
Bog na nebu zlate zvezdice prižiga.
S tišino, noč, skrivnosti polna prihaja;
Praznika se najinega z roko v roki veseliva.
Božično drevesce božajoče veje razprostira,
Se srebrna zvezda Davidova nad njim ozira.
Zbor angelov v oblakih svilnatega pajčolana
Z zlatimi trakovi se igra, poje slavo, raja.*

*Pod drevesom, v hlevcu stoji zibel skromna,
V sreči Sveti Jožef modro z glavo kima,
Dete Božje pa se smeje, ročici drobni steza
K Mariji, ki z molitvijo nad njim se sklanja.
Od Vzhoda spremstvo Kraljev Svetih Treh prihaja,
Zvezdo sledi, od dolge poti utrujena;
V poklon Novorojenemu darila bogata prinaša,
Izročila stara, ljubezni in miru priporočila.*

*Zadnja noč, sveta noč - utrinek lepega spomina -
Ko je smeh, beseda mila in ljubezen naju opajala.
Danes, že štirinajst let dom sameva;
Ob izgubi Tebe, srce žalostno ječi - teži ga bolečina.*

Dragi možek, ljubi očka, pogrešava Te!

Tvoji Vlasta in Sonja

*Fine Funeral Facility
in Northeast Ohio*

*The Dan Cosic
FUNERAL HOME*

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

KANADSKA DOMOVINA

PO-PRAZNIČNI ODMEVI

LETHBRIDGE, Alta. - Pranični dnevi so za nami in vstupili smo čez prag v leto 1993. Kaj bo prineslo svetu in nam, ugibamo in upamo. Ko polagamo račune dogajanji in dosegov minulega leta, ne najdemo kaj prida veselega in dosegene. Malo je bilo veselih dogodkov. V celem svetu vre, povsod sovrašto in večne vojne. Zlasti na Balkanu nepopustljivo gori. Ni prida upanji na konec, prej bojazen, da utegne zagoreti v sosednjih okoljih. Ni pač slutiti izpolnjevanja božične vesti: Mir ljudem...

Tudi iz domačih voščil po volitvah doma zaznavamo razočaranje in nikjer velikih upanj. Je menda še preveč čutiti moč in vidne namene vodenih, da bi radi naprej vladali, lenarili in izkorisčali ter lahko živeli. Preveč je še pijavk doma in tudi strahu. Pa vendar upamo, da se bo tudi doma moralvo vsaj nekaj izboljšati.

Predbožične kričave in vsljive reklame so utihnilo, drenj kupcev se je poleglo, mnogo je bilo ponujanja, veliko vsega za zlasti mlade oči in želje, a žepi vsega niso zmogli. Ob vseh zunanjih pripravah za praznike je čutiti, da duhovna priprava adventne dobe plahn. Divji tek časa je spremenil posameznika in svet in nas v njem. Čuti se, da družine niso več to, kar so bile in naj bi bile, varno, toplo in razumno zatočišče.

Čut blagostanja in varnosti pojema. Mnoge družine se razbijajo, menda tretjina otrok živi razdvojena le ob enem od staršev. Čudni so časi, ko marsikje ob vsem blagostanju mnogi, tudi med nami, stradajo. Tale božična doba trka na srca čutečih, mnogo se je zbiralo v teh dneh za lačne in potrebne. Dokaz čuteče ljubzeni v teh čudnih časih.

Se vreme je naše kraje kar po kanadsko bičalo. Vse pranične dneve je gospodoval res hud mraz. Vsi dnevi so bili zmrzni od okoli -30 do -36 stopinj. Ped snega je pregnila prejijo in nas. Vetrovi so sneg seve nanašali v zamete, kar je hudo oteževalo potovanje, ko so tisoči in tisoči hiteli in žezele za pranične dni v topla domača naročja...

Smučarska središča so bila in so bogato zalita z snežnim bogastvom, pa so vetrovi in divji mraz pametnim narekovali ostati doma, na varnem in na gorkem. Navadni lepi obiski sicer tudi hudo dragih smučišč so seve povzročali nejevoljo in celo visoke izgube. Pač kot vedno, vreme prinaša žezen in tudi nezadovoljstvo. A se je tako težko odpovedati opoju zasneženih strmin, kar še vedno čutim, odkar so mi leta in tudi pamet dopovedala, da je previdnost mati varnosti, in zdaj v garaži, smuči same

lahko obujajo prelep spomine neugnanih dni, kot jaz obljubljeni knjigi.

Med nami v minulem letu ni bilo posebnih dogodkov, mirne sorte smo, prijatelji med seboj, zlasti še, ker se le po malom srečujemo. Vkljub letom, ki se vsem nabirajo, ni slišati o kakih večjih zdravstvenih težavah in težjih pretresih.

Misijonarjev obisk v adventnih dneh nas je s pevci vred zbral v cerkvi, kjer smo lahko olajšali grešno malho in se duhovno osvežili ob lepem nizanju lepih misli in navodil Valentina Batiča, našega dobrega in priljubljenega znanca, ki nas zdaj bolj poredko obišče. Delo na torontski župniji mu ne dovoljuje kaj prida odvečnega časa in štirinajstdnevni urnik misijonskega obiska zahodne Kanade mu ni dovolil daljšega postanka. Komaj dovolj za skromno izmenjavo misli in voščilnih želja.

Tik pred božičem pa nas je obiskala, menda nikoli in nikjer dobrodošla žena Smrt. Po daljšem bolehanju se je od zemskega sveta tiho poslovil

STZ »Moose« basket

TORONTO, Ont. - Tradicionalni lovski basket STZ se je topot vršil 28. novembra v Slovenskem domu; bil je že 35. Kljub težavnim časom je bila dvorana kar polna, med navzočimi je bilo tudi veliko mladih.

Organizacijo za basket so tudi letos imeli v rokah Frank in Lela ter Oskar in Nora. Lovsko molitev je opravil Frank, bivši starosta STZ. Igral je domač orkester Triglav, katerega vodi Avgust Konje, s svojim Jurijem in Južljivo ter Mavčevimi Jožeti.

Letos so uplenili: George Eng, moose-bika; Frank Gormek, koštuto in dva medveda; Avgust Konje, z lokom 10pt. jelena; Slavko Bajec, 10pt. jelena; Gregor Rustja, koštuto; Edi Jamnišek, koštuto; in Paul Zima, koštuto in volka.

Nogo od moose-a je dal za basket gost George Eng, dve stegni od jelena pa Frank. Frank Gormek, Oskar Koren in Peter Golobič so razdelili pokale zmagovalcem na strelskih tekma na Slovenija Trstu v Bancroftu.

Društvo deluje že več kot 35 let. STZ je bila poznana kot telovadna organizacija, saj je nekoč dala kanadske prvake. Tudi sedaj drži svojo športno linijo, z njim tudi geslo »zdrav duh v zdravem telesu«. Športno mladino, kakor tudi ljubitelje narave, prisrčno vabijo v svoje vrste.

Se mnogo let delovanja Vam želim, slovenski lovci, ravno tako pa mnogo uspeha.

Poročevalec

štajerski rojak g. Stane Yurtele. Bil je miren, zadržan mož, tih, skoro nepoznan, je maja dopolnil 79 let. Bil pa je zaveden rojak, medvojna leta se je kot mnogi štajerski rojaki boril proti hostarjem v štajerskem četniškem odredu. Z molitvami smo se poslovili od njega in ga par dni pred svetim večerom v strupenem mrazu spremili na božje njivo k večnemu počitku, želeč mu miru in pokoja v kanadski zemlji, ki ji je daroval polovico življenjskih dni. Ženi, hčerkama in sorodnikom naše sožalje!

Številne božične voščilnice, ki sem jih prejel, mi dokazujo, da se lepa rajda prijateljev in znancev še kar dobro, včasih celo krčevito upira odhodu... Pa je nekaj voščilnic zmanjkalo, kajti poslovilo se je nekaj znancev. Kot nam vsem, jim je usoda odločala življenjsko pot v klance in tudi trnje za kosom kruha in uspehi, a vendar v svobodni domovini, v svobodi, ki jim je bila doma odrečena.

Vsem znancem po svetu pa posvečam željo, ki mi jo je moja verna, pokojna mama poslala v koroško taborišče prvo leto zdomstva.

V imenu božjem začimo leto,

za vzgled vzemimo Družino sveto.

Požegnaj nas v začetku leta in varno vodi Družina sveta.

Pak

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 10)

E. 200 St., od rojstva pa 79 let na E. 162 St., rojena Balish, vdova po l. 1981 umrlem možu Franku, mati Gertrude Kuhel, 4-krat stara mati, sestra Frančka ter že pok. Ann Toplak, Steffanie Madel in Antoinette, zaposlena pri Bailey Meter do svoje upokojitve, članica Olтарnega društva pri Mariji Vnebovzeti, SZZ št. 50, Kluba upokojencev v Euclidu in na Waterloo, Klub Ljubljana in Woodmen of the World. Pogreb je bil 12. januarja v oskrbi Žletovega zavoda in s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Slovenski dom za ostarele ali dobrodelni ustanovi vaše izbere.

KOLENDAR

Družba za slovenske študije na letnem zborovanju Ameriškega združenja učiteljev slovanskih in vzhodnoevropskih jezikov

Neposredno pred Novim letom, od 27. do 30. decembra 1992, je Ameriško združenje učiteljev slovanskih in vzhodnoevropskih jezikov (American Association of Teachers of Slavic and East European Languages = AATSEEL) imelo v New Yorku svojo letno konvencijo za leto 1992. Zborovanje tega uglednega združenja ameriških akademskih učiteljev se je vršilo v Grand Hyatt hotelu na Manhattanu. Udeležilo se ga je več kot tisoč znanstvenikov in učiteljev s programom razporejenim v kakih stoosedesetih sekcijah, posvečenih metodologiji poučevanja slovanskih jezikov na ameriških univerzah, problemom slovanskih književnosti, slovanskega jezikoslovja in slovanskih kultur, tematično pokrivači neznansko število zanimivosti slovanske kulturne problematike, in to zlasti ruske.

Na tej konvenciji je tudi Society for Slovene Studies (SSS = Družba za slovenske študije) imela svojo sekcijo, posvečeno *Sodobni slovenski književni kritiki*, na kateri so bila na sporednu tri predavanja. Profesorica Lena Lenček (Reed College, Portland, Oregon), je za to priliko pripravila predavanje o problemu poetskih substitucij in premikov v romanu »Maks« (1983) znanega slovenskega pisatelja Dimitrija Rupla (Poetics of Dimitrij Rupel's Novel »Maks«: Poetics of Displacement). Drugi govornik je bil profesor Aleš Debeljak (Univerza v Ljubljani), ki je v predavanju o sodobni slovenski literarni kritiki (After-Value: Contemporary Slovene Literary Criticism) načel problem poslanstva slovenskega pesnika in pisatelja v osvobojeni Sloveniji in njune vloge v post-marksističnem obdobju slovenske kulture. Tretji govornik je bil profesor Timothy Pogačar (Bowling Green State Univ., Bowling Green, Ohio), ki je govoril o stilistični analizi proze Ivana Tavčarja (Stylistic Analysis of Ivan Tavčar's Prose). Program sekcije Družbe za slovenske študije je vodil profesor Henry R. Cooper (Indiana Univ., Bloomington, Indiana). Po programu se je razvila živahnih razgovorov s predavatelji, še zlasti o predvidevanju potencialne vloge slovenskega pesnika in pisatelja danes in jutri v slovenski družbi v domovini.

Rado L. Lencsek

Research & Documentation: Slovene Studies
Columbia University, New York

Hrvaškom 19. marca 1891, v ZDA prišla l. 1916, vdova po l. 1966 umrlem Markotu, mati Antonie Taraci (pok.) in Stefanie Kras, članica HBZ št.

235. Pogreb v oskrbi Žletovega zavoda je bil 11. januarja s sv. mašo v cerkvi sv. Križa in pokopom na Vernih duš pokopališču. Družina priporoča darove v pokojničin spomin Slovenskemu domu za ostarele ali dobrodelni ustanovi vaše izbere.

KOLENDAR

JANUAR

16. — Farni ples v dvorani pri Sv. Vidu (Centennial Ball).

23. — Slovenska pristava priredi »Pristavsko noč«, v SND na St. Clairju. Igra Alpsi sekstet.

23. in 24. — Newyorški Slovenski imajo smučarski izlet in tekme v Rutlandu, Vt.

24. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi vsakoletno kosilo v dvorani sv. Vida. Pričetek ob 11.30 dop.

FEBRUAR

20. — Dramatsko društvo Lili priredi Pustno zabavo z večerjo, ob 7. zv., v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igra Stane Mejač trio.

28. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi kosilo v šolski dvorani, od 11. dop. do 1. pop.

MAREC

28. — Misijonska Znamkar Akcija priredi kosilo v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti, od 11. dop. do 1. pop.

APRIL

17. — Tabor DSPB priredi

zabavni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Pričetek ob 7. zv. Igrajo »Alpinci«.

MAJ

1. — Slovenski festival v New Yorku, N.Y.

10. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi Materinsko proslavo, v šolski dvorani, ob 6. zv.

22. — Korotan ima koncert v avditoriju sv. Vida. Igra Alpsi sekstet.

JUNIJ

6. — Otvoritveni piknik na Slovenski pristavi.

13. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

Podpirajmo Slovenijo!

MALI OGLASI

Help Wanted

Part time. Afternoon or evening. We will train. Call 431-0628. (1-3)

FOR SALE

Brick Ranch. 24100 Russell. Euclid. 6 rooms. 3 bdrms. 1½ baths. Full basement. Call 261-8885. (1-4)

FOR RENT

3 Furnished Rooms, Up. No children or pets. Pay own utilities. St. Vitus area. \$125 per month + dep. Call 261-7052. (1-2)

For Rent

1 bdrm apt. with appliances. Air cond. No pets. Near Slov. Home for Aged. 1 mo. free rent. Call 261-0430. (51-2)

Misijonska srečanja in pomenki

972. Začeli smo razpošiljati pomoč MZA 1992.

Predsednica Marija Jentina od MZA Joliet je razposlala vsem sestram na Slonoščeni obali. Predsednica Marica Lavriša od MZA Cleveland vsem našim misijonarjem v Zambijo. Predsednica MZA Gilbert Anica Tushar vsem misijonarjem(-kam) na Madagaskarju. Ga. Tusharjeva je še poslala s. Anici Miklavčič v Hong Kongu, br. Jožetu Kramarju v Papui-Novi Gvineji, br. Ludviku Zabretu v Indijo in g. Pavletu Berniku v Nagalandu, Indija.

Rudi in Anica Knez sta poslala s. Kristini Knez v Honduras in izročila \$500 pomoči Fatima Mission za črnce v Clevelandu. Ga. Mary Miklavčič je odposlala svojemu bratu Matevžu Širnu v Argentino pomoč za njegovo radijsko delovanje v verskem apostolatu.

S. Silva Žužek, ki deluje med špansko govorečimi v okolici Philadelphia, Pa., je dobila \$200, ki ji ga je namenila Mary Krampel. Enako vso to je dobila od iste g. Franc Sodja v Torontu.

Ljubljanskemu nadškofu dr. Šuštarju smo odposlali vrsto vzdrževalnih v čeku za \$15 tisoč. Večina je za ljubljanske bogoslove; več novih pa tudi že za kandidate mariborske in koprške škofije. Prosili smo za pisma bogoslovcov dobrotnikom in upamo, da bomo lahko kmalu vse s temi pismi razveselili. Na splošno moramo reči, da pri sedanjem rodu, tako v domovini, kot v misijonih, korespondenčni talent ni visok. Pismenost ni v življenju mnogih kaj pomembna. Tudi vsebine često v kratkih pismih ni veliko. Pisma so često na slabem papirju in pisanje površna. Vse kaže, da je bilo šolanje ljudi pomanjkljivo. Nič čudnega, če pomislimo, da so izbirali učitelje, kot diplome in druge poklice, iz vrst takih, ki so se šolali po več let samo v hostah.

Prokuratorju Carlu Socolu smo v Hong Kong poslali po želji g. Andreja Majcena ček za sv. maše za \$1000. Naročili smo ravno še drugega za isto

vsoto in oddali smo vse gregorijanske maše, ki so se nam nabrali zadnje mesece, in precej drugih. Opravili jih bodo salezijanski in domači duhovniki iz svetnega klera v Južnem Vietnamu. G. Majcen piše v božičnih voščilih, da je sedaj salezijanska skupnost v Južnem Vietnamu dosegla že 100 sobratov. Začel je on z nekaj kandidati, ko je bil izgnan iz Kitajske in zastavil v Vietnamu. Krasna rast! Molimo zanje.

Misijonskim škofom smo pisali

in prosili za vse kandidate, ki jih vzdržujemo v njih škofijah, da se s pismi oglašajo čimprej svojim dobrotnikom. Naročili smo po g. Knezu čeke za vse škofe, kjer bogoslovce vzdržujemo, a jih bomo razposlali šele, ko se bogoslovci oglašajo vprav iz razloga, ker so mnogokrat počasni in slabo pismeni, ko nanje čakamo, da bi dobrotnikom napravili z njihovimi pismi malo več veselja.

Podpiramo sedaj kandidate v nadškofiji Blantyre, Malavi; Sunyani, Gana; Kampala, Uganda; Butare, Rwanda; nadškofiji Kisumu, Kenija; škofijah Kisii, Bungoma in Kakamega, Kenija. Škof Jean-Baptiste Gahamanyi iz Butare, Rwanda, je pisal nedavno lepo pismo, ki smo ga razposlali dobrotnikom, ki podpirajo bogoslovce v njegovi škofiji. Prestavil je pismo iz francoščine naš sodelavec g. Jože Levstik iz Minneapolisa, Minn. Takole piše škof Gahamanyi 29. oktobra 1992:

»Prečastiti oče in dragi dobrotnik! (Pismo naslovljeno na č.g. Wolbanga, op. ur.)

Ni zaradi pomanjkanja skrbnosti ali, da bi bil enostavno pozabil, da Vam nisem pisal redno, ampak moja zapolenost je bila podvojena, če ne potrojena.

Najprej smo izkusili vojno, ki še traja, in kot dušni pastir sem moral biti pri naših ljudeh, da sem jim dajal pogum in jim svetoval. Prišel je za nas tudi čas, da smo šli v Rim ad

limina. Imeli smo tudi obisk kardinala Tomka, ki mu je naložena naloga evangelizacije narodov. Posvetil je dva nova škofa.

Preden sem moral oditi v Rim, sem osebno podvzel konake glede uradnih spisov, ki zadevajo izgradnjo nove škofije Gikongoro, ki bo oddaljena od Butarske. In ko je bilo to odločeno, je bilo treba pripraviti vse gmotno in duhovno za dan obreda škofovskega posvečenja. Vse to mi ni dopuščalo zadosti časa, da bi zvesto gojil našo povezanost in vzdrževal odnose s prijatelji in dobrotniki. Prosim Vas torej, da mi oprostite, da nisem večkrat pisal Vam in tudi ne enemu ali drugemu dobrotniku mojih duhovnikov.

Upam, da bom v prihodnjih mesecih bolj prost in Vam bom pisal, da Vam sporočim novice o naši cerkvi, ki vkljub vojni nadaljuje delo evangelizacije v veri, upanju in ljubezni.

Dragi dobrotnik, Vi ste bili oseba, ki jo je Gospod postavil na mojo pot v škofovski službi, da mi pomagate in me podpirate pri delu za vzgojo bodočih duhovnikov. In to je Gospod blagoslovil: mnogo od teh, ki so prejemali Vaše vzdrževalnine, je prišlo do duhovništva. In zaradi naporov in žrtev Vaših zvestih in plemenitih dobrotnikov je Gospod blagoslovil to delo, svojo cerkev.

Del, ki je bil oddelen od moje škofije, da je postal nova škofija Gikongoro, razpolaga se z dvajset duhovnikov in večina teh se je izšolalo v mojem Malem semenišču in v Velikem medškofijskem bogoslovju. Dejansko je ostalo škofiji Butare 80 duhovnikov; bogoslovev v škofiji Butare, ne da bi štel one, ki so odšli v škofijo

V nepozaben spomin

ob 1. obletnici smrti drage sestre, tete in pratete

FRANCES BRENCIC

ki je umrla 15. januarja 1992.

Tako hitro si odšla,
da ni bilo časa za slovo,
a naša vera v Boga,
pove nam, da On ve, kaj dela.
Bog te je videl zmatrano,
in da ozdravite zate ni,
dal je roke okrog tebe
in rekel: Francka, pridi k Meni!

Tvoja smrt je strla naša srca,
a Bog nam je dal spoznati,
da On vzame k sebi le najboljše.
Žalujoče sestre Julka, Ivanka in
Marija z družinami, v Chicagu,
Kanadi, Sloveniji in Franciji.
Chicago, Illinois, 14. januarja 1993.

Gikongoro, je v treh bogoslovjih 52. Imam 5 diakonov, 7 semenišnikov v drugem letniku bogoslovja, in 7 jih je pravkar končalo drugi letnik in so zdaj na pripravnškem delu, ker smo določili eno leto pripravnškega dela za vse, ki končajo drugi letnik bogoslovja.

To Vam povem, dragi oče, da Sveti duh dela učinkovito in se mu zato zahvaljujemo, in, da smo hvaležni, da so naši dobrotniki sprejeli mnogo žrtev. Tako so ti duhovniki in bogoslovci, ki so še v šoli, sad teh žrtev iz ljubezni do Boga in do duš.

Dragi dobrotnik, ponovno Vam izražam vse svoje hvaležno spoštovanje in se Vam še priporočam, če bi mogli vzdrževati to navdušenje pri plemenitih dušah, ki so iz ljubezni do Kristusa zmožne pokazati svojo naklonjenost pri vzdrževanju naših zavodov za solanje bodočih duhovnikov.

Prečastiti oče in dragi dobrotnik, zagotavljam Vam svojo molitev, vdanost in bratovsko ljubezen. Molim za Vas, Vašo župnijo in vse dobrotnike naših bogoslovcev.

Dragi dobrotnik, ob priliki praznikov Božiča in Novega leta, ki se bližajo, Vam že zdaj izražam želje, da bi bili božični prazniki srečni. Naj Vas Odrešenik sveta obogati z milostmi miru, sreče, zdravja, in naj Vam podeli, da boste preživeli uspešno leto in bogato v nebeskih milostih. Prav tako izražam svoje želje vsem našim dobrotnikom, ki so pri vas.

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Pota in krizpotja

(nadaljevanje s str. 7)

ocitajoč dr. Ruplu »avtoritarno vodenje«, vzel klobuk ter odšel. V SDZ se ni več pokazal.

SDZ je ravno tako kot SKZ privolila, da bo delovala »v okrilju SZDL«. Zato so socialdemokrati, ki so hoteli biti radikalnejši ter so se hoteli ubraniti varušta SZDL, imeli več težav pri svoji ustanovitvi sredi februarja 1989, nazadnje pa so tudi morali privoliti na formalnost »delovanja v okviru SZDL«.

Spominjam se, da sem se ob ustanovitvi SDZ v Cankarjevem domu prvič srečal z g. Lojetom Peterletom. Bil je eden vodilnih pri društvu »2000«. To društvo me je povabilo na svoj občni zbor 10. marca 1989. Po nekajurni razpravi je prišlo do ustanovitve političnega gibanja na krščanskih temeljih. Nikakor ni bilo mogoče priti do pravšnjega imena. Razmišljalo se je, ali naj se sploh uporabi izraz »krščanski«. Nazadnje sem jaz končal razpravo z vzklikom: »Ljudje božji, zakaj bi se sramovali krščanskega imena!« Tako je potem obveljalo ime »Krščansko socialno gibanje«. To ime je bilo pravilno izbrano, saj si je nova organizacija prizadevala nadaljevati političko krščanskih socialcev iz časov J.E. Kreka. Pozneje, že

čez pol leta, pa si je privzela ime »Slovenski krščanski demokrati« (SKD).

Ko je pozneje prišlo še do ustanovitve »Zelenih Slovenij«, smo imeli v Sloveniji glavne nove stranke, ki so sodelovale pri volitvah spomladi 1990.

Povedati je treba še to, da je bil prof. dr. Bučar izvoljen za predsednika sveta SDZ, najvišjega organa v tem gibanju. Ko je potem prišlo do ustanovitve »Socialdemokratov«, je to dejanje razumel kot prvo subverzijo proti SDZ, ki naj bi bila enotna fronta proti partizki oblasti. Druga taka subverzija - in še hujša - je bil nastanek krščanske demokracije.

Tako je na Slovenskem politični pluralizem dokončno postal dejstvo. Jože Smole, predsednik SZDL, je sicer vztrajno govoril o »nestrankarskem političnem pluralizmu«, kakšen naj bi tak pluralizem bil, pa nikoli ni vedel povedati. Na neki konferenci SZDL je tov. Vojan Rus zaničljivo govoril o »novih zvezicah«, jaz pa sem mu odgovarjal, da imajo »zvezice« toliko in toliko članov, ki so popolnoma enakopravni državljeni, tako kot tisti, ki so člani »zvez«.

»Majniška deklaracija«
Proti koncu februarja 1989 je bila na Kosovu velika stavka albanskih rudarjev. Zaprli so se v rudnik in začeli gladovno stavko. To je politično napetost v Jugoslaviji močno povečalo. Napetost se je poznala tudi pri nas. Zato je od ZSMS prišel predlog o posebnem zborovanju, ki bi spodbujalo reševanje kosovske krize.

Prireditev je bila v veliki dvorani Cankarjevega doma. V Ljubljano živeči kosovski Albanci so priredili miren pochod po ljubljanskih ulicah in prišli na shod v Cankarjev dom. Za govornike so bili predvideni Milan Kučan - predsednik Partije, Jože Smole - predsednik SZDL, Jožef Školj - predsednik ZSMS in jaz v imenu novih, opozicijskih organizacij.

(Se nadaljuje)

Organizacije vabimo, da nam sporočajo datume njihovih prireditev, načrtovanih za leto 1993.

MALI OGLASI

For Rent

1 bdrm apt. near the Slovene Home for the Aged. New carpet & appliances. Call 481-6929 or 951-3087. (x)

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(Fx)

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.
531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County
944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS